

# Ozbornik

## glasilo delovne skupnosti

### Naloge komunistov po kongresu ZKS

NAJPOMEMBNEJŠA POLITIČNA MANIFESTACIJA V PRETEKLEM MESECU V NAŠI REPUBLIKI — 8. KONGRES ZVEZE KOMUNISTOV SLOVENIJE — SE JE PO TEMELJITIH VNAPREJŠNJIH PRIPRAVAH IN PO VECMESECNI PREDKONGRESNI DEJAVNOSTI USPEŠNO ZAKLJUČILA. VSA TA AKTIVNOST IN ŠE ZLASTI SAM POTEK KONGRESA STA POKAZALA ENOTNOST SLOVENSKIH KOMUNISTOV V NJIHOVI POLITIČNI USMERITVI, Z VSEMI RAZPRAVAMI IN SPREJETIMI DOKUMENTI, PREDVSEM S SOGLASNO SPREJETO RESOLUCIJO, PA SO POSTAVILI JASNE, TRDNE IN AKCIJSKO ZASTAVLJENE TEMELJE ZA SVOJE DELOVANJE PRI GRADITVI IN RAZVIJANJU SAMOUPRAVNE SOCIALISTIČNE SLOVENSKE DRUŽBE V PRIHODNJIH LETIH.

Ce naj govorimo o nalogah komunistov po kongresu, potem bi jih opredelil in razdelil na dve vrsti. Prvi sklop predstavljajo neposredne delovne naloge po samem kongresu. V tem sklopu sodijo v politično dejavnost zlasti temeljito in poglobljeno seznanjanje s politično vsebino sprejetih dokumentov, zatem prilagoditev organiziranosti novim statutarnim določilom, priprava akcijskih programov in tako naprej. Ta del dejavnosti je neposredno povezan in tudi nekako časovno opredeljen s pripravami na 11. kongres Zveze komunistov Jugoslavije.

V drugi sklop nalog pa sodi uresničevanje same vsebine oziroma politike, sprejete na kongresu. Gre za dejavnosti in naloge, ki jih bomo komunisti uresničevali v našem družbenem življenju dolgoročneje, vse do naslednjega kongresa.

Nekakšen motto, rdeča nit vsega dogajanja in razmišlanj na kongresu je bilo vprašanje delovnega človeka — njegova oblast, njegov odločilni položaj na vseh področjih našega družbenega življenja, pa naj gre za doseganje večje materialne proizvodnje, ali za vlogo kulture v naši družbi, ali za sistem izobraževanja, ali za razvoj delegatskih odnosov, ali pa za organiziranost subjektivnih sil in same Zveze komunistov. Iz tega izhajajo potem vse naloge komunistov v prihodnjem obdobju: ustvarjamo torej takšen sistem, v katerem bo delovni človek sam gospodar svoje usode in sreče, ne pa kdorkoli nad njim (»niti država, niti politična partija...«).

V razvijanju gospodarskih odnosov in hitrejšega materialnega napredka je potrebno izpostaviti za posebno nalogu uveljavljanje kvalitetnih dejavnikov razvoja, povezanih z rastjo produktivnosti, večjim uveljavljanjem znanja in inovacij in z boljšo organizacijo dela. Ob tem so važne pravilne in jasno zastavljene razvojne usmeritve na podlagi uveljavitve samoupravnega planiranja, kar naj v prihodnje spremeni neugodno proizvodno strukturo v naši republiki (posebej za naše razmere smo o tem razpravljali tudi v občini).

Odnosi, ki jih je pri tem potrebno razviti, pri čemer smo še

nim vprašanjem. V kulturi je treba proč z elitističnimi, tehnokratiskimi, apolitičnimi malomeščanskimi nazorji in hotenji, poglabljati in širiti pa je treba prostor človekove svobode, razviti razredno osvobodilno funkcijo in s tega vidika dosežke podvrači kritičnemu vrednotenju in preverjanju ter ločiti plodno, ustvarjalno in neposredno od jalovega in ne-naprednega.

Vzgojo in izobraževanje je treba še bolj povezati z združenim delom in zagotoviti večji vpliv uporabnikov. Razviti je treba podružabljanje šole s povezovanjem v okolje (krajevno skupnost), razviti celodnevno šolo kot prevladujočo obliko in pospešiti razvoj usmerjenega izobraževanja, kjer je še bolj dosledno poudarjeno načelo »za delo, ob delu, iz dela.«

Za doseganje vseh teh ciljev in za uresničevanje vsebinskih nalog, ki jih je kongres opredelil, je potrebna ustrezena organiziranost Zveze komunistov. Zato je kongres sprejel spremenjen in dopolnjen statut. Težišče dela Zveze komunistov, ki izhaja iz zastavljenega razvoja naše družbe, je v osnovnih celicah — v temeljnih organizacijah in skupnostih, zato je v organiziranosti Zveze komunistov v statutarnih določilih poudarjena vloga osnovnih organizacij, pa tudi njihova akcijska povezanost.

J. Frank



O ustrem časopisu Delavske enotnosti in našega glasila je bilo precej zapisanega v sredstvih javnega obveščanja. Kljub temu smo pripravili povzetek razgovora na 5. strani

# Spodbujati izvoz znotraj Brest?

O tem, da našo družbeno skupnost želijo težave zunanje trgovinskega primanjkljaja, da so cene v izvozu bistveno nižje kot na domačem trgu, da se temeljne organizacije, ki izvažajo, v pretežni meri otepajo s finančnimi težavami, lahko preberemo vsak dan v dnevni časopisu ali slišimo, ko nanese pogovor na stanje našega gospodarstva.

Vseh mogočih stališč in predlogov, ki skušajo ta vprašanja reševati, je nešteto. Največkrat pa se pojavlja vprašanje, kako naj temeljna organizacija, ki več uvaža kot izvaža, stimulira sosednjo temeljno organizacijo, ki daje potrebna devizna sredstva. Do teh vprašanj največkrat prihaja med panogami in med delovnimi organizacijami, vendar pa so močno prisotne tudi v odnosih med temeljnimi organizacijami znotraj delovne organizacije. Zato ni čudno, da je do teh vprašanj prišlo tudi na delavskih svetih Skupnih dejavnosti in TOZD Prodaja, ko sta razpravljala o samoupravnem sporazumu o ekonomskih odnosih s tujino.

Vendar stvar ni tako preprosta kot kaže na prvi pogled. Zelo vidna bi bila zveza, če bi se temeljna organizacija odločila za izvoz kljub možnosti za prodajo na domačem trgu zato, da bi drugi temeljni organizaciji omogočila uvoz potrebnih reprodukcijskih materialov.

V lesni industriji ni veliko primerov, da bi večja ponudba od povpraševanja siliла nekatere temeljne organizacije v izvoz, ker preprosto vseh proizvodov ne morejo prodati na domačem trgu. Tako ob tem se nam pojavlja vprašanje o reprodukcijski povezanosti temeljnih organizacij, saj določen proizvod, za katerega je potreben uvoz reprodukcijskega materiala, služi v nadaljnji predelavi tisti temeljni organizaciji, ki finalni proizvod izvaža.

Tipičen primer za to je v Brestu Tovarna ivernih plošč, ki potrebuje del reprodukcijskega materiala za oplemenitev in za vzdrževanje iz uvoza, vendar pa nato uporablja ostale temeljne

organizacije. Za ta del porabe iz uvoza bi bila stimulacija vsekakor vprašljiva. V okviru delovne organizacije imajo temeljne organizacije različne proizvodne programe, ki pa se med seboj dopoljujejo. Torej s tem omogočajo temeljne organizacije, ki sicer ne izvažajo, tudi drugi temeljni organizaciji večjo prodajo na domačem trgu, ki bi v nasprotju primeru morala dodatni del proizvodnje izvoziti.

Vsi ti pomisliki še v večji meri veljajo za Brest, saj so v preteklosti temeljne organizacije rastle ravno z združevanjem sredstev in z načrtno usmeritvijo proizvodnega programa, ki je bil v interesu vseh temeljnih organizacij. Zato je treba vse te pomislike ponovno preveriti, preden se odločimo za interno stimulacijo izvoza. Seveda to še ne pomeni, da do tega ne more prieti, vendar mora za tem stati interes vseh temeljnih organizacij in delovne organizacije kot celote.

P. Oblak



Kontejner za izvoz bo kmalu nared

## Nepozabni vtisi

NAŠA DELEGATKA O KONGRESU SLOVENSKIH KOMUNISTOV

O delu kongresa slovenskih komunistov je bilo veliko povedano v vseh sredstvih javnega obveščanja. Že pred njim smo se v prejšnji številki pogovarjali z našo delegatko Dragico ARKO. Tokrat smo jo zaprosili, naj nam pove, kakšni so njeni vtisi s tega pomembnega srečanja.

»Ponedeljek, težko pričakovani dan, je že v zgodnjih jutranjih urah vzbudil v meni nemavnočno napetost, ki se je vse bolj stopnjevala.

Delegati iz naše občine smo se ob sedmih zbrali na komiteju. Se kratek razgovor s sekretarjem in s tovariši iz vodstvu družbeno-političnih organizacij. Kmalu nas je sprejela Ljubljana, vsa praznično bela in lepa kot še nikoli.

Natančno ob desetih je v napolnjeni dvorani zadonela Internacionala, simbol moči delavstva. Internacionala je odmevala iz grl udeležencev in nehote se je orosilo marsikatero oko. Tega mogočnega občutka ni mogoče opisati, treba ga je doživeti.

Pozdrav pionirjev z veliko obljubo kongresu: Ko odrastemo, bomo nadaljevali vaše delo! je dalo kongresu posebno zagotovilo naših pionirjev iz vse domovine, da bo mladi rod nadaljeval delo svojih dedov in očetov.

Kongres je pričel predsednik tovariš France Popit, ki je v svojem govoru poudaril, da smo na pravi poti in da moramo nadaljevati delo, ki ga pred nas postavlja avantgarda našega delavskega razreda, Zveza komunistov pod vodstvom tovariša Tita.

Razgovor pripravil  
V. ŽNIDARSIC

# Mi — v odnosih s tujino

## SAMOUPRAVNI SPORAZUM O GOSPODARSKIH ODNOSIH S TUJINO

V začetku aprila so vsi delavski sveti naših Temeljnih organizacij sprejeli samoupravne sporazume, ki urejajo gospodarske odnose s tujino. V našem glasilu je že bilo pisano o oblikovanju samoupravnih interesnih skupnosti za ekonomsko odnose s tujino, zato tega ne bi ponavljala.

SISEOT, ki so bili ustanovljeni po republikah in pokrajinah pred dobrim letom, da bi pristojnosti države za urejanje ekonomskih odnosov s tujino prenesli na republike in na združeno delo. V prihodnje naj bi republike in združeno delo skrbeli za politiko jugoslovanske plačilne in devizne bilance.

S tem samoupravnim sporazumom so določena merila in pogoji za razpolaganje z devizami tistih organizacij, ki ustvarjajo dovolj deviz za opravljanje zunaj-trgovinskih in deviznih poslov v okviru zakona o deviznem poslovanju, obenem pa enotna merila in postopek za pridobitev pravice do nakupa deviz na deviznem trgu za tiste organizacije združenega dela, ki ne ustvarjajo deviz po ustreznih določilih zakona o deviznem poslovanju.

Proizvodnim organizacijam združenega dela, ki so do 31. decembra v razmerju uvoza z izvozom plačale uvoz v višjem znesku kot so dosegli devizni priliv od izvoza, se tako določeno razmerje zmanjša za 20 odstotkov.

Proizvodnim organizacijam združenega dela, ki so do 31. decembra v razmerju uvoza z izvozom plačale uvoz v višjem znesku kot so dosegli devizni priliv od izvoza, se tako določeno razmerje zmanjša za 20 odstotkov.

V denarni sredstva (kvoto) za uvoz repromateriala opreme in rezervnih delov se šteje samo izvoz na konvertibilno področje.

Proizvodne organizacije združenega dela, ki več kot 40 odstotkov svojega celotnega prihodka dosežejo z izvozom blaga na konvertibilno področje, se štejejo kot pretežni izvozniki in lahko plačujejo uvoz v letu 1978 do višine deviznega priliva.

Velike težave bodo pri dajanju soglasij za uvoz opreme s konvertibilnega področja. Soglasja bodo le za opremo, ki trajno zagotavlja prodajo blaga na tuja tržišča in ob pogoju, da proizvajalec predeluje surovine in materiale, katerih oskrba je mogoča na domačem trgu. Zatem tudi tedaj, če takšne ali podobne opreme ni mogoče nabaviti doma ali če jo je mogoče pod približno enakimi pogoji in ob podobni kvaliteti kupiti v državah s klirinskim načinom plačila.

Soglasja za uvoz opreme do

vrednosti 100 milijonov dinarjev daje komisija za uvoz opreme, soglasja za uvoz opreme v vrednosti nad 100 milijonov dinarjev pa daje skupščina skupnosti.

Če povzamemo iz tega sporazuma glavne značilnosti, potem lahko ugotovimo, da bo uvoz vse

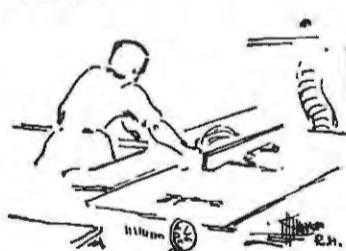
bolj odvisen od izvoza in če bomo hoteli redno oskrbovati našo proizvodnjo s potrebnimi repromateriali ter ustvariti devizna sredstva za uvoz opreme in rezervnih delov, bomo morali še bolj pričakovati za vse večji izvoz.

C. Komac

## Sindikati pred kongresom

### PRIPRAVE SINDIKATOV NA NJIHOV DEVETI KONGRES

Da bi kar najbolj sodelovali v predkongresni dejavnosti sindikatov in da bi vanjo pritegnili kar najširši krog sindikalnega člansvja, smo sprejeli rokovnik del predkongresnih dejavnosti v naši občini. V razpravi je že gradivo, ki ga je poslalo v razpravo predsedstvo Zveze sindikatov. To gradivo vsebuje osnove za politično organizacijsko izgradnjo sindikatov.



V prihodnjih dneh bo poslan v razpravo tudi osnutek politično-organizacijske zgradbe sindikatov Slovenije. V maju bomo opravili pregled opravljenih nalog, za katere nas zavezujejo sklepni osmego kongresa Zveze sindikatov Slovenije izpred štirih let. To nalogu morajo opraviti vse osnovne organizacije, pa tudi konference sindikata.

Ta pregled kongresnih sklepov naj bo tudi dogovor za neposredno dejavnost sindikatov v predkongresnem obdobju. V maju bodo tudi že razprave v vseh osnovnih organizacijah o gradivih za 9. kongres sindikata. Letos poteka tudi mandat sedanemu občinskemu sindikalnemu svetu, zato bo potrebno, da bodo osnovne organizacije izvolile nove deležne za občinski svet; v tem obdobju bo tudi evidentiranje možnih kandidatov za člane republiških in občinskih odborov sindikatov, pa evidentiranje kandidatov za deležne 9. kongresa Zveze sindikatov Slovenije in Jugoslavije ter za člane republiškega sveta sindikata.

V juniju bo skupščina občinskega sveta, na kateri bo podano

poročilo o delovanju v štiriletnem obdobju dela občinskega sveta. Konstituiran bo novi občinski svet, predlagani bodo kandidati za člane republiških in zveznih organov in razpravljajo se bo o dokumentih za 9. kongres slovenskih sindikatov. V začetku oktobra bodo volitve članov v omenjene organe, razprave o predlogu kongresnih dokumentov in priprava delegatov za aktivno sodelovanje na 9. kongresu. Predvidoma bodo našo občino oziroma članstvo zastopali na 9. kongresu štirje delegati. Kongres bo predvidoma koncem oktobra v Mariboru.

A. OTONIČAR



Naši temeljni organizaciji v Loški dolini

# Lanska prodaja na domaćem tržišču

Čeprav je že nekoliko pozno pisati o lanski prodaji, saj se je iztekel že dober del letosnjega leta in smo zato bolj zaposleni z letosnjim, pa je prav in najbrž zanimivo, če si ogledamo lansko prodajo gotovih izdelkov na domaćem tržišču.

Prodaja pohištva na domaćem trgu je v preteklem letu dosegla 401 milijon dinarjev in je za 14,3 odstotka nad doseženim obsegom prodaje v letu 1976.

Če dosežene rezultate primerjamo s plamiranimi, lahko ugotovimo, da smo plan presegli za 7 odstotkov. Predvsem je to posledica ugodne konjukture v prvem polletju, urejenih kreditnih pogojev ter v veliki meri tudi uspehov proizvodnih programov. Med njimi naj omenimo le sestavljeni program Katarina in novi program Zala iz Tovarne pohištva Cerknica, kuhinje Brest in kuhinjo VEGA-74/S iz Tovarne pohištva Stari trg, sedežno garnituro Mojca iz tapetništva ter novo jedilnico Zala iz Tovarne pohištva Martinjak. Gleda na dejstvo, da smo o prodaji po temeljnih organizacijah že pisali, je namen pričočega zapisa osvetlili rezultate prodaje z vidika tržišča.

Da bi dobili odgovor na vprašanje, kje je po naših proizvodih največje povpraševanje, si oglejmo najprej prodajo v deležih po področjih. Zaradi primerjave so zapisani tudi deleži za leto 1976.

SFRJ	Slovenija	Hrvatska	Srbija	B i H	Makedonija	Črna gora	
1976	100	47,1	25,6	18,9	4,7	2,8	0,9
1977	100	48,3	25,1	17,1	5,0	3,2	1,3

Bistvenih struktturnih premikov pri prodaji ni bilo. Vendar smo lahko zadovoljni, da so se povečali deleži Bosne in Hercegovine, Makedonije in Črne gore, saj težimo za tem, da se naše pohištvo uveljavlji tudi na teh tržiščih. Z neposredno prisotnostjo na teh območjih želimo bolj seznaniti kupce z našimi izdelki, z našim delom ter jih pritegniti k nakupu. Istočasno se zavedamo, da ima enakomerno razpojrena prodaja velike prednosti, ko je potrebno premagovati zastoje, do katerih pride zaradi zmanjšanja povpraševanja na posameznih področjih. Obenem je potrebno ugotoviti, da je prodaja v naši največji republiki, potem ko se je v celotni prodaji v letu 1977 zmanjšala za 1,8 odstotka glede na leto 1976, le prenizka. Ce upoštevamo, da v Srbiji živi 41 odstotkov prebivalstva Jugoslavije, da je v njej skoraj polovica vseh prodajal s pohištvo ter da so osebni dohodki le nekoliko nižji od osebnega dohodka poprečnega Jugoslovana, je to vsekakor očitno.

V spodnji tabeli je s pomočjo indeksov prikazano, koliko se je vrednostno povečala prodaja po republikah glede na prodajo v l. 1976.

SFRJ	Slovenija	Hrvatska	Srbija	B i H	Makedonija	Črna gora
1976	100	100	100	100	100	100
1977	114	117	112	103	145	130

Iz tabele je videti visok porast prodaje v Črni gori ter Bosni in Hercegovini glede na prodajo v letu 1976, kar ima za posledico tudi večje relativne deleže teh republik v skupni prodaji. Rast v Hrvatski je le nekoliko pod ravnino rasti celotne realizirane prodaje, medtem ko indeks za Srbijo kaže, da je prodaja ostala skoraj na ravni prejšnjega leta oziroma se je dvignila za 3 odstotke. Pri tem velja opozoriti, da predstavlja 17-odstotno povečanje prodaje v Sloveniji 190 milijonov din, kar je 65-odstotno povečanje, v Črni gori pa le 2 milijona 100 tisoč dinarjev, če gledamo v absolutnih zneskih. Iz prikazanega pa lahko izluščimo, da predstavlja porast prodaje v Makedoniji, Bosni in Hercegovini ter v Črni gori velik napredok; glede na dosežene uspehe pa lahko pričakujemo še boljše.

Osredotočenje prodaje v večjih mestih je iz leta v leto bolj očitna.

V letu 1976 smo v Zagrebu, Beogradu in Ljubljani prodali 23 odstotkov izdelkov, v preteklem letu pa nekoliko manj — 22,7 odstotka. Relativno zmanjšanje prodaje v teh mestih, kjer sicer dosegamo največje prodajo je dobrodošlo, saj pomeni hitrejšo rast prodaje izven teh prodajnih središč. Skladno z rastjo prodaje se je število mest, v katerih prodaja presega delež enega odstotka celotne dosežene prodaje povečal s 15 v letu 1976 na 16 lani. Medtem ko smo v letu 1976 evidentirali 133 mest, ki so presegla prodajo 100 tisoč dinarjev, je v letu 1977 to število naraslo na 174.

Vsekakor je to tudi posledica migracije ljudi iz podeželja v mesto, zaradi česar se veča kupna moč le-teh. Čim večje število prodajnih mest, na katerih je zastopano tudi naše pohištvo, pa je naš osnovni cilj. Iz spodnje tabele je mogoče razbrati, da smo v desetih mestih, ki so po deležu prodaje zaporedno našteta, dosegli več kot 55 odstotkov celotne prodaje v letu 1977.

Mesto	%	I (1976 = 100)
Cerknica (Salon)	11,75	112
Zagreb	8,21	120
Beograd	7,41	121
Ljubljana	7,09	102
Maribor	5,82	99
Split	3,71	143
Novi Sad	3,60	114
Celje	3,22	149
Rijeka	2,47	120
Skopje	1,78	138
Skupaj:	55,06	

Če pogledamo indeks, ki nam povedo, za koliko se je povečala ali zmanjšala prodaja glede na prejšnje leto, vidimo, da je prodaja vrednostno zelo narastla v Splitu, Celju in Skopju, medtem ko je v Ljubljani in Mariboru na ravni iz leta 1976. Če pa pogledamo odstotek prodaje vidimo, da smo na primer v Zagrebu realizirali 8,21 odstotkov celotne lanske prodaje, v Beogradu 7,41 odstotka, v Ljubljani 7,09 odstotka itd. Iz seštevka pa vidimo, da smo v naštetih desetih mestih dosegli skupno 55 odstotkov celotne prodaje. Dejstvo, da v Salonu v Cerknici prodamo več kot recimo v Zagrebu ali Beogradu, več kot v Bosni in Hercegovini in le 5,3 odstotka manj kot v Srbiji, dovolj zgovorno priča o pravilno zastavljeni politiki izgradnje lastnih salonov. Zaposleni v naših salonih so mnogo bolj povezani z delovno organizacijo in življjenjem v nej kot delavci v ostalih trgovinskih organizacijah. Kupcu bolje svetujejo in tako vplivajo na njegovo odločitev za nakup. Sicer pa je iz spodnje tabele videti promet v naših salonih, njihov delež v celotni prodaji in indeks rasti.

Salon	%	I (1976 = 100)
Cerknica	11,75	112
Maribor	3,63	104
Zagreb	2,85	107
Beograd	0,36	—
Skupaj:	18,59	

Prodaja v lastnih salonih je v letu 1977 narastla za 12 odstotkov v primerjavi z letom 1976, medtem pa se je njihov delež zmanjšal z 19,42 na 18,59, kar pomeni, da prodaja na sploh narašča hitrej kot v naših salonih.

Za konec, bo prav, da imenujemo trgovinske organizacije, prek katerih je naša prodaja najvišja. To so Slovenijales Ljubljana, Lesnina Ljubljana, ABC — Združeno trgovinsko podjetje Ljubljana, Exportdrvo Zagreb in Novi dom Beograd.

V. FRIM



V svet — z železniške postaje na Raketu

## Brest na Zagrebškem velesejmu

Že po dolgi tradiciji je bil tudi letos v aprilu Zagrebški spomladanski sejem blaga široke potrošnje. Sejem je trajal od 17. do 23. aprila. Na njem je razstavljal svoje izdelke tudi Brest in sicer na svojem stalnem proizvodnem prostoru v Salonu Zagreb, ki je na sejemskega prostora.

Obiskovalcem smo predstavili naš redni proizvodni program, medtem ko posebnej novosti nismo imeli. Omeniti je treba le novo jedilnico Tovarne pohištva Cerknica, ki pa še ni dokončno oblikovana; pri izpopolnjevanju bo pa treba upoštevati pripombe, ki smo jih slišali med sejmom.

Obiskovalcem so bili prikazani različni sestavi Zale in Katarine, pa sedežna garnitura in delno

program Tovarne pohištva Jelka iz Begunja.

Največ pozornosti je vsekakor poželj proizvodni program Tovarne pohištva Stari trg, predvsem kuhinja BREST-03. Predstavljen je bil sicer ves naš proizvodni program kuhinj, izstopala pa je prav omenjena kuhinja. Tudi pri obiskovalcih je vzbudila največ zanimanja in lahko rečemo, da je kuhinja BREST-03 v vrhu jugoslovenskih kuhinj.

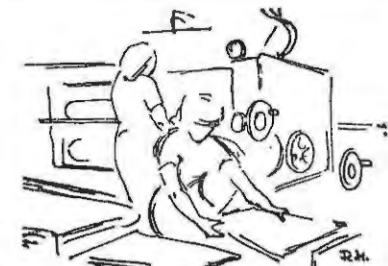
Kuhinja je izdelana po posebnem postopku (zaobljeni robovi), v rumeni barvi, z rjavim delovno ploščo in rjavimi utopnimi ročaji. Postopek izdelave te kuhinje je sicer tehnološko zahteven, vendar bo treba vložiti vse sile, da bomo zadovoljili potrebo kvalitetno kuhinjo.

Pri tej kuhinji in pri kuhinji Brest-oreh smo razširili možnost vgraditve več termoelektričnih aparativ, kar bo zadovoljilo še tako zahtevne kupce. BREST-03 prav sedaj prihaja v redno prodajo in veliko zanimanje nam obeta tudi dobro prodajo na trgu. V sklopu kuhinj so bili razstavljeni tudi naši stoli in mize in sicer garniture M-77, M-78 in pa kotni sestav Zale.

Na koncu lahko rečemo, da je Brest dobro predstavil svoj program in zadovoljil obiskovalce.

In še nekaj besed o celotnem sejmu. O bistvenih novostih ne moremo govoriti. Proizvajalci so predstavili le redne proizvodne programe, za katere pa lahko rečemo, da so čedalje bolj po enem in istem kopitu. Preveč je medsebojnega posnemanja, kar vsekakor ni dobro za prihodnji razvoj pohištvene industrije.

J. Vidmar



## Tabor v Ameriki

Amerika, dežela kontrastov, socialnih razlik, konserviranih jed, umazanih črnih četrti, prostranih ravnin, širokih cest, drvečih razbitih avtomobilov; Amerika simbol razkošja in bede. Na drugi strani Kanada — simbol kontrastnosti, dežela pravljične arhitekture, rodovitnih ravnin, dežela brez vojaške obveznosti. Ti dve državi sta sprejeli »Tabor« iz Cerknice, ki je onkraj »luž« zastopalo kulturno slovenskega naroda, vedrino in značaj Jugoslovjanov.

Nastopi našega zboru so ne-pretrgoma trajali štirinajst dni. To so bili koncerti po kulturnih domovih, restavracijah, v domu za onemogle, na radiu in na televiziji. Povsed številni poslušalci, priznanja, iskrene cestitke.

V Kanadi smo imeli samo en koncert, kajti vse dvorane so bile že prej oddane za druge prireditve. Kanadčani so nas zato povabili v oktoberu, ko bodo dvorane proste. Ničmo se branili.

Kakšen uspeh je imel naš pevski zbor, govore priznanja, ki smo jih dobivali po koncertih. Med največja priznanja štejemo washingtonsko zastavo, ključ Clevelandu ter Barbertonu, priznanje v aplavzih, v solzah prisotnih, ki so iskreno uživali v našem petju. Pesmi o polharjih, o Slivnici, o Menišiji, jezeru in Javorniku so vračali naše ljudi — Amerikanke v zgodnjo mladost, ko so sami uživali krate je naše lepe Notranjske.

V Salunu pohištva v Cerknici nameravamo razstaviti vse nagrade in priznanja, ki smo jih bili deležni v Ameriki in Kanadi. Ob tej priložnosti bi zavrteli filmski posnetek o obisku v Ameriki, najbolj uspele pesmi pa bi tudi zapele.

Toliko na kratko o potovanju zboru »Tabor« v Ameriko.

F. Gagula

potrebo. FRANK SMITH, pred.

### Odloten nastop

#### zboru Tabor

CLEVELAND — Zadnjo nedeljo v marcu, to je 26. marca so nastopili pevci moškega zboru Tabor iz Cerknice v Sloveniji in osvojili srca poslušalcev, ki jih je bilo okoli 500.

Osemnajst vrlih fantov je prepevalo krasne pesni, peli so z občutkom, mnoge pesni so moralne ponoviti. Proti koncu koncerta so poslušalci stojale plakali.

Dirigent Janez Kranjc zasluti globoko zahvalo za dobro nastiran program.

Prejeli so priznanje obeh zbornic države Ohio, ki ima sedež v Columbusu, prav tako so prejeli priznanje clevelandskega župana. Prejeli so zastavo države Ohio, ki je le nekaj dni plapolala nad obisknim kapitolom.

Prejeli so šopek idečih nageljev od Zarje in od sveta združenih ameriških Slovencev.

Hvala ti, draga Slovenija, da si nam poslala 18 svojih sinov, ki so nas razveselili z lepim petjem. Krepko so ti fantje oziveli ljubezen do naše pesni, ki hoča dolgo odmevala po Ameriki, kjer koli se naši rojaki nahajajo, zlasti pa v ameriški Ljubljani v Clevelandu.

FRANK KOKAL

Iz poročil v glasilih naših ameriških izseljencev

# Novo iz našega tapetništva

Po prvem letosnjem četrletju lahko ugotovimo, da se je proizvodnja tapetniških izdelkov v novih prostorih v Podskrajniku utekla in da ni posebnih večjih organizacijskih ali tehnoloških težav oziroma ovir za doseganje planskih nalog in ciljev. Trenutno so pred kolektivom tapetništva zelo velike in odgovorne naloge: samoupravno organiziranje v temeljno organizacijo tapetništva ter izvolitev vseh ustreznih organov upravljanja, povečanje obsega proizvodnje, poenitev proizvodnje, povečanje delovne storilnosti, razširitev proizvodnega programa po modelih in blagu, prehod na proizvodnjo po narocišču, zagotovitev zadostne in pravočasne dobave ogrodij od kooperantov in ne nazadnje izboljšanje kvalitete izdelkov in delovne discipline.

Velika težava pri vsem delu v tapetništvu je, da nismo še samoupravno organizirani, se pravi, da nismo še registrirani kot samostojna temeljna organizacija in da nimamo še svojih organov upravljanja, kar vse ustvarja negodovanje med zaposlenimi. Po eni plati je v vodstvu tovarne čutiti nekakšno bojazen, da ne bi prišlo do nesamoupravnih odločitev, po drugi strani pa je jasno, da smo vsi zaposleni prikrajšani za normalno delovsko samoupravljanje in odločanje, ki sta živa v Brestovih temeljnih organizacijah. Zato je predvideno, da že aprila sprememo statutarni sklep o izvolitvi začasnih organov upravljanja, s čimer bi omogočili nemoteno delovanje tapetništva, pa tudi sistema samoupravljanja.

Druga zelo velika naloga pa je, kako povečati obseg proizvodnje in kaj proizvajati. Po letnem planu, ki predvideva za tapetništvo, da moramo proizvesti za 79.154 tisoč dinarjev različnih izdelkov, lahko vidimo, da ta naloga ni majhna.

## Doseganje planskih nalog

Mesec	Obseg po let. planu	Operativni plan	Doseženo	Indeks 4:2	Indeks 4:3
Januar	6.596.000	4.078.876	4.964.297,02	75	121,7
Februar	6.596.000	5.472.740	4.986.883,40	75,6	91,1
Marec	6.596.000	5.876.399	5.405.683,00	81,9	92
Skupaj	19.788.000	15.428.015	15.356.863,42	77,6	99,5

Iz pregleda je razvidno, da proizvodnja zaostaja za planskimi nalogami. Glavni vzrok za nedoseganje plana je nepravočasna in nezadostna dobava ogrodij od Olesa iz Postojne in Tovarne po hišta Martinjak.

Kaj proizvajati, pa je ena izmed najvažnejših nalog naše tovarne, pa tudi marketing službe, saj je od pravilne in raznolike izbire modelov in blaga odvisna prodaja, od tega pa zaloge in samo planiranje proizvodnje. To pa vse vpliva na vezavo obratnih sredstev in na gospodarjenje.

Trenutno proizvajamo sedežni garniture MOJCA in PELIKAN. V maju pa bo prišla iz proizvodnje sedežna garnitura MIHAELA.

Predvidevamo tudi, da moramo letos osvojiti proizvodnjo vsaj še ene garniture s francoskim ležiščem in sedežne elemente, ki bi bili v celoti iz polyuretana.

Zakaj garnituro s francoskim ležiščem? Ugotovljeno je, da v toploščih in obmorskih krajih naše države kupci iščejo in zahtevajo v glavnem garniture s francoskim ležiščem in z jogi vložki, ker so garniture z vložki iz iprena ali polyuretana za te kraje prevročene.

Ob raziskavah trga in ob obiskih po trgovinah smo ugotovili, da se moramo tudi bolj prilagajati zahtevam trga, kar zadeva izbiro blaga, saj na tem področju zaostajamo za ostalimi proizvajalci, ki imajo vsi širšo izbiro blaga in garnitur, ki jih proizvajajo po naročilu.

Prednost proizvodnje po naročilu je, da se proizvodnja za znanega kupca, da se s tem zmanjšajo zaloge in ker veš, za koga proizvaja sedežne garniture takoj odpremlja in ni potreben, da jih pakiraš v kartonsko embalažo. To vse poceni proizvodne stroške, saj predstavljajo ti stroški v naši tovarni 5.121.358 dinarjev. Sveda pa je treba vzporedno in vnaprej rešiti sistem naročanja in zbiranja naročil, izdelati kataloge blaga, proučiti sistem skladanja in transportiranja, pa še.

Prav gotovo je ta sistem prodaje in proizvodnje mnogo teže obvladovati, vendar pa se z njim ustvarjajo tako veliki gospodarski učinki, da nas naravnost silijo v to, posebno še, če vemo, da

vo ploskovno in sedežno pohištvo, ki sodita v sam vrh jugoslovanskega pohištva.

Pri tem pa ne moremo mimo tega, da ne bi pogledali, kako je z našo storilnostjo, ki ni zaviljava, če se primerjamo z ostalimi proizvajalci oblazinjenega pohištva, ki si krepko pomagajo, da bi pri veliki konkurenčni na tržišču oblazinjenega pohištva obdržali svoj vodilni položaj.

Vidimo torej, da je pred našim kolektivom mnogo več nalog in zahtev, ki jih moramo rešiti v najkrajšem času kot pa je novočas, o katerih bi lahko pisali. Vendar sodim, da bodo le-te kmalu, če hočemo, da homo držali korak z ostalimi proizvajalci tapetniških izdelkov.

J. Gornik



V novi tovarni so delovni pogoji bistveno boljši

# Stanovanjska zadruga v Cerknici

Že dolgo ni našega malega mesta kakšna stvar tako zanimala kot stanovanjska zadruga, ki je bila ustanovljena na Brestu. Ker tudi precej časa o njej nismo poročali v našem glasilu, so se povajile govorice, neka skupina ljudi »kuba« po svoje in bo iz tega iztržila kar največ za svoje interese. Zato je prav, da zadrugo nekoliko širše predstavimo ter obrazložimo motive za njeno ustanovitev, pa tudi cilje, za katere si prisadeva.

Zamisel o ustanovitvi zadruge se je porodila pravzaprav iz potrebe po stanovanjski gradnji, ki naj bi zagotovila neprekiniteno reševanje stanovanjskih vprašanj. Letos in venjetno tudi prihodnje leto ni predvidena družbenega gradnja v Cerknici, zato bi to pomenilo za Brest zaostajanje v reševanju kadrovskih vprašanj, pa tudi v reševanju družbenega standarda vseh zaposlenih. Hkrati se s tem sprostijo v tem letu precešnja finančna sredstva stanovanjske izgradnje, ki bi bila dve leti neizrabljena.

družnike, je bila vsekakor zagotovitev finančnih sredstev. Pri tem je levli delež prispevala stanovanjska banka Ljubljana s svojo podružnico v Cerknici, dogovori pa so tudi s samoupravno stanovanjsko skupnostjo in z dobitvijo montažnih elementov. Vzporedno s tem poteka izbera najugodnejšega ponudnika ter razdelitev parcel med zadržnike in izbera tipa montažne hiše. Zato pričakujemo, da bodo po pridobitvi građevnega dovoljenja in vpisa zadruge v sodni register, lopate zapele že ob koncu maja.

1. Zagotoviti hitro izgradnjo, ki bo omogočila v začetku leta 1979 sprostitev približno 25 družbenih stanovanj, v katera se bodo vseili tisti, ki se niso odločili za gradnjo, ali ki te možnosti še nimajo.

Ce Brestov delež odpade, bo to odložilo rok gradnje za nekaj let, medtem ko bodo sredstva ležala neizkorisrena in izgubljala na vrednosti.

2. V ničemer ne bo prikrajšana dosedanja zasebna izgradnja.

3. Zagotovila bo, da bodo tudi delavci z nižjimi osebnimi dohodki sposobni odplačevati kreditne, saj so v zadrugi člani z različnimi osebnimi dohodki iz vseh temeljnih organizacij.

4. Omogočila bo nemoten nakup družbenih stanovanj v prihodnjih letih.



Da bi te težave premostili, je bilo potrebno poiskati učinkovito in naši zakonodaji ustrezen obliko organiziranja individualne gradnje. Oblika, ki jo ponujajo naši zakoni, je stanovanjska zadruga, ki omogoča usmerjeno gradnjo. Učinkovita pa je tista gradnja, ki bo zagotovila čim hitrejšo gradnjo večjega števila zasebnih hiš in tako omogočila sprostitev družbenih stanovanj. Takšna gradnja pa so stanovanjske hiše montažnega tipa. Letos je tako predvideno 40 montažnih hiš, s čimer bo sproščenih priljubljeni 25 najemnih stanovanj.

Ob samem oblikovanju zadruge se je pokazalo, da je takšna oblika organiziranja širšega pomena za celotno občino in je tudi trajnejšega značaja. Zato je prevladalo mnenje, naj bo zadruga odprtega tipa in omogoča vstop vseim zasebnim graditeljem tudi zunaj Bresta, pa tudi tistim, ki so se odločili za klasično gradnjo. S tem ima zadruga možnost, da v širšem prostoru zagotovi usmerjeno zasebno gradnjo.

O ustanovnem občinem zboru smo v Obzorniku že poročali. Čeprav so bile stvari že na začetku več ali manj jasne, pa vseeno stvari niso potekale tako hitro. Prav naloga, ki je čakala za-

5. Pomenila bo prelomnico v hitri komunalno urejeni graditvi in omogočila reševanje stanovanjskih vprašanj — z opredeljenjem Brestovih sredstev.

Vsa ta dejstva nedvomno pričajo, da so spremembe sporazume utemeljene.

K vsemu naj dodamo še to, da je o teh vprašanjih načelno razpravljal že skupni delavski svet, na dveh svojih sejah in zahteval od služb, naj izdelajo predlog, ki naj priporove omoguči racionalem, sprotinem in hitremu reševanju stanovanjskih vprašanj.

Rešitev s stanovanjsko zadrugo je vsekakor tudi družbeno primerna, saj zakon o stanovanjskih zadrugah izhaja iz pozitivnega odnosa zakonodajalca do tovrstnih usmerjenih gradenj. Takšno ugotovitev nam je potrdil tudi družbeni pravobranilec upravljanja, ko smo v zvezi z omenjeno idejo poiskali njegovo mnenje. Zakon celo nalaga pomoci zadrugam, saj v 2. členu pravi:

»Družbenopolitične skupnosti pomagajo občanom, združenim v zadrugi, z ukrepi, ki jih sprejemajo v okviru svoje zemljiške, urbanistične, komunalne in davčne politike, zlasti pri oddajanju (Konec na 5. strani)



Iz naše proizvodnje tapetniških izdelkov

# Priloga: OBZORNIK ZA OBČANE

## Seja občinske skupščine občine Cerknica

V novi skupščinski dvorani je bila 12. aprila prva skupna seja vseh zborov skupščine občine Cerknica: družbenopolitičnega zabora, zebra združenega dela in zebra krajevnih skupnosti.

Volilni in kadrovski organi pri občinski konferenci SZDL so oblikovali predlog kandidatov za najviše občinske funkcije. Predlog je bil posredovan vsem temeljnim kandidacijskim konferencam, ki so izoblikovale stališča in dale tudi pripombe, od katerih so bile upoštevane le nekatere.

Delegati vseh zborov so na seji izvolili za predsednika občinske skupščine Janeza Pakiža, za podpredsednika pa Rudija Mlakarja. Za predsednika izvršnega sveta je bil izvoljen Franc Sterle, za podpredsednika pa Danilo Mlinar.

Delegati družbenopolitičnega zabora so izvolili za predsednika družbenopolitičnega zabora Slavka Bergleza, za podpredsednika pa Mira Juvančiča.

Delegati zebra združenega dela so za predsednika zebra združenega dela izvolili Cirila Komaca, za podpredsednika pa Jožeta Juvančiča.

Delegati zebra krajevnih skupnosti so za predsednico zebra krajevnih skupnosti izvolili Ivanko Udovič, za podpredsednika pa Rajka Lipovca.

Vsi zbori so izvolili še člane izvršnega sveta. Za posamezna področja so bili izvoljeni:

Danilo Mlinar — vodja štaba za civilno zaščito,  
Alojz Otoničar — področje notranjih zadev, varnosti in družbene samozaščite,

Franc Čefarin — za področje ljudske obrambe,  
Franc Zrimšek — za področje gospodarstva, obrti, industrije in davčne politike,

Ljubo Ule — za področje planiranja,  
Sašo Miler — za področje urbanizma, komunalnih in stanovanjskih zadev,

Leopold Frelih — za področje kmetijstva in gozdarstva,  
Edo Lenarčič za področje družbenih dejavnosti (vzgoja in izobraževanje, za del skupne porabe in za razvoj samoupravne organizirnosti),

Leon Razdrih — za področje družbenih dejavnosti socialnega značaja, za del skupne porabe ter za splošno porabo.  
Nezasedeno je ostalo mesto za področje turizma, gostinstva in trgovine.

Sekretar izvršnega sveta je Fikret Mehadič.

V zbor občin skupščine SR Slovenije je bil izvoljen Jože Hren, za njegovega namestnika pa Tone Plos.

Delegati vseh zborov so glasovali tudi o listi kandidatov za člane predsedstva SR Slovenije ter o listi kandidatov za zvezni zbor skupščine SFRJ.

B. Turšič

### KANDIDATI ZA VODILNE FUNKCIJE V SKUPŠČINAH INTERESNIH SKUPNOSTI

#### SIS za vzgojo in izobraževanje

predsednik skupščine  
predsednik izvršnega odbora  
predsednik zebra uporabnikov  
predsednik zebra izvajalcev

TROHA Branko, Kovinoplastika Lož  
OBLAK Leopold, Brest SD  
JERNEJIČ Mirko, KS Rakek  
TORNIČ Vika, Osnovna šola Cerk.

#### SIS za kulturo

predsednik skupščine  
predsednik izvršnega odbora  
predsednik zebra uporabnikov  
predsednik zebra izvajalcev

HARMEL Vojko, Brest SD  
URBAS Ivan, KS Cerknica  
ŠTEFAN Ivo, Brest TIP Cerknica  
SRAJ Jernej, KS Loška dolina

#### SIS za telesno kulturo

predsednik skupščine  
predsednik izvršnega odbora  
predsednik zebra uporabnikov  
predsednik zebra izvajalcev

TORNIČ Slavko, KS Cerknica  
URBAS Tone, sodnik za prekrške  
MIHELČIČ Franc, Kovinopl. Lož  
ZIGMUND Tone, KS Cerknica

#### SIS za raziskovalno dejavnost

predsednik skupščine  
predsednik izvršnega odbora

URBAS Jože ml., Brest SD  
GOGALA Dušan, Kovinoplastika NV

#### SIS za zaposlovanje

predsednik skupščine  
predsednik izvršnega odbora

ARKO Anton, Nanos TOZD Trgov.  
OPEKA Janez, Brest Jelka Begunje

#### SIS za socialno skrbstvo

predsednik skupščine  
predsednik izvršnega odbora

NELC Zvone, Kovinoplastika Lož  
LIKAR Tončka, KS Cerknica

#### SIS za socialno varstvo

predsednik skupščine  
predsednik izvršnega odbora

OBREZA Tone, Brest TOZD TLI  
KLANČAR Jože, Brest TOZD TPC

#### SIS za otroško varstvo

predsednik skupščine  
predsednik izvršnega odbora  
predsednik zebra uporabnikov  
predsednik zebra izvajalcev

ŽNIDARŠIČ Marko, Kovinopl. Lož  
PAKIŽ Dragica, Nanos TOZD Trg.  
RAZDRIH Marija, Brest Jelka Begunje  
KRANJC Anica, VVZ Cerknica

#### SIS za zdravstvo

predsednik skupščine  
predsednik izvršnega odbora  
predsednik zebra uporabnikov  
predsednik zebra izvajalcev

HVALA Franc, Brest TIP Cerknica  
MOHAR Janez, Kovinoplastika Lož  
JERIČ Marjan, Kartonaža Rakek  
MUSIC dr. Ljiljana, ZD Cerknica

#### SIS za pokojninsko, invalidsko zavarovanje

predsednik skupščine  
predsednik izvršnega odbora

KRAŠEVEC Alojz, Kovinoplastika  
MILEK Anton, KS Cerknica

#### SIS za stanovanjsko gospodarstvo

predsednik skupščine  
predsednik izvršnega odbora  
predsednik zebra uporabnikov  
predsednik zebra izvajalcev

LOVŠE Ivan, Brest SD  
JERNEJIČ Tone, LB Cerknica  
VUKIČEVIČ Momo, Nanos TOZD T.  
KEBE Maks, SKS Cerknica



## Uresničevanje srednjeročnega načrta investicij v občini

Splošni družbeni in socialni razvoj je v osnovi odvisen od gospodarskega razvoja, gospodarski razvoj pa od vrste dejavnosti, med katerimi so pomembne nove naložbe — če ne najvažnejše za razširjeno reprodukcijo, za modernizacijo tehnologije in procesov proizvodnje. To so področja gospodarske politike, ki omogočajo ustvarjanje večje nove vrednosti.

Drugo je področje vlaganj v gospodarsko infrastrukturo — zlasti v energetiko in prometne komunikacije, kar predstavlja osnovno za gospodarski razvoj. V naši občini običajno mislimo na industrijski razvoj, kadar govorimo o gospodarskem razvoju (čeprav ne gre zanemarjati tudi drugih gospodarskih dejavnosti), za celovit razvoj pa seveda ni dovolj vlaganje samo v gospodarstvo, pač pa skladno tudi v druge dejavnosti kot so oskrba, zdravstvo, izobraževanje, otroško varstvo, kultura, varstvo in urejanje okolja in podobno.

ske usmerjenosti, za kar smo se prav tako opredelili z dogovorom o osnovah plana.

V celoti gledano dinamika investicijskih naložb za leto 1976–1977 zaostaja za srednjeročnim načrtom, če bi jo enakomerno porazdelili po letih, saj smo urešnili le eno četrtinu predvidenih naložb. Ocenjujemo da to ni zaskrbljujoče, saj so mnogi investicijski programi v fazi izgradnje ali v končni pripravi za pričetek gradnje.

V družbenem planu občine smo povzeli vse investicijske programe osnovnih nosilcev planiranja, ki imajo svoje plane ovrednotene (to so TOZD in SIS). V resoluciji o uresničevanju srednjeročnega plana investicij za leto 1978 pa smo se prav tako dogovorili in določili neposredne nosilce in objekte investicijske izgradnje. Te pa predstavljajo vrednostno od srednjeročnega plana 32 %. Če bomo uspeli tak plan investicij realizirati v letošnjem letu, se bomo približali dinamiki realizacije.

Omenimo naj nekaj konkretnih objektov in nosilcev gospodarskih investicij v občini Cerknica, katerih dela so v teku ali jih nameravajo pričeti letos:

Brest Cerknica — rekonstrukcija stare Iverke v nove kapacitete ognjevarnih plošč, rekonstrukcija in modernizacija proizvodnje v TP Cerknica, rekonstrukcija in modernizacija proizvodnje v TP Stari trg in dokončanje nove hale tapetništva v Podskrajniku, TP Jelka Begunje — odprava ozkih gril in zamenjava dela strojne opreme.

Kovinoplastika Lož — novogradnja galvane v TOZD Okovje, novogradnja — proizvodna hala TOZD Inox in skladišče v Babnem polju.

Kartonaža Rakek — izgradnja proizvodne hale — lepenka miševal in nabava opreme.

Gradišče Cerknica — izgradnja betonarne, obrata suhe malte in skladišče.

Perutninski kombinat Pivka — LKP Cerknica — izgradnja perutninske fabre — proizvodnja konzumskih jajc.

KZ Cerknica TOZD Sodelovanje — izgradnja skladišča za kmetijske izdelke v Žilcah, skladišče v Loški dolini, oprema mesnice Loška dolina in združevanje sredstev pri skupni naložbi v objekt sterilizacije mleka.

Kovind Unec — ureditev inštalacij ogrevanja in nabave strojne opreme.

GG TOZD Cerknica — izgradnja trdih gozdnih cest in poti za opravljanje gozdarske dejavnosti, nabava opreme.

GG TOZD Snežnik — izgradnja trdih gozdnih cest in poti za opravljanje gozdarske dejavnosti, nabava opreme.

Avtomontaža TOZD Cerknica — pričetek izgradnje proizvodne hale.

Lesnina TOZD Novolit Nova vas — dopolnitvene proizvodnega procesa izdelave lahkih gradbenih plošč.

Nanos TOZD Trgovina Rakek — pričetek gradnje blagovnega centra v Cerknici.

Jama Postojna TOZD Gostinstvo Cerknica — pričetek gradnje motela v Cerknici.

Pri uresničevanju investicijskih programov pa se vendar srečujemo v vrsto težav, ki ovirajo normalen potek. Te so: v večini TOZD slaba akumulativnost, slaba pripravljenost investicijskih programov, neizgrajena komunalna infrastruktura, težave s prostorsko opredelitvijo, zapletnost pridobivanja in urejanja lokacijskih in drugih dokumentacij, poimanjkanje strokovnih kadrov in drugo. Tudi v prihodnje bo še potrebno vlagati velike napore za hitrejši in skladnejši razvoj vseh dejavnosti gospodarskega in družbenega razvoja. Vsaka generacija mora vsak čas v vseh svojih obdobjih nositi svoj del odgovornosti lastnega in skupnega razvoja.

Se bo potrebno utrjevati in razvijati dohodkovne odnose, svobodno menjavo dela, združevanje sredstev v združenem delu, pa tudi združevanje sredstev občanov. Slednje še zlasti za razvoj družbenih dejavnosti, varstva okolja in komunalnega urejanja, kar naj prispeva k višji stopnji družbenega standarda, hitrejšega splošnega razvoja in boljšega osebnega počutja.

J. Pakiž



Idilična zimska podoba Žilc

## Proizvodnja in cene mesa

Vprašanje proizvodnje govejega mesa se je resno zaostriло že ob koncu leta 1977. V drugi polovici leta 1977 so se proizvodni stroški za kilogram mesa zaradi podražitve repremateralov (krmil, gnojil, strojne opreme) in velikega pomanjkanja telet zaradi črnih zakolov dvignili nad lastno ceno. Razlika v ceni mleka in mesa se je povečala tako, da je v vsej Sloveniji in tudi pri nas prišlo do delne preusmeritve v mlečno proizvodnjo in v manjšo proizvodnjo pitane živine.

Ob ukiniti republiške premije in zvezne kompenzacije na meso se cena za proizvajalca ni v ničemer spremenila, čeprav je breme intervencij prešlo na potrošnika. Neskladja v cenah so se samo povečala, tako da je prišlo ob koncu leta 1977 in v prvih mesecih tega leta do resne krize pri preskrbi z mesom.

Zivinorejska poslovna skupnost Slovenije, v katero so vključene vse proizvodne, predelovalne in trgovske organizacije, je sicer sprejela vrsto priporočil, ki jih je posredoval komiteju za tržišče in cene in izvršnemu svetu Slovenije. Predlogi so opozarjali na nujnost rešitve neskladja med priznanimi odkupnimi cenami in maloprodajnimi cenami mesa.

Zaradi odlašanja pri rešitvi teče vprašanja je velik del Slovenije začel oddajati živino v Hrvatsko za potrebe predelovalne industrije — izvoza, kjer se je cena zaradi bližajoče se turistične sezone oblikovala za 30 odstotkov višje kot v Sloveniji, ki pa še vedno vztraja na odkupni ceni 23,40 din za kilogram žive teže.

Glede na nastalo stanje je bil potem v posameznih reproduktivskih celotah (ABC Pomurka, KIT Ljubljanske mlekarne, Mercator) sprejet dogovor, da se odkupno ceno za proizvajalca poveča na 25,00 din za kilogram žive teže, pa čeprav so ostale maloprodajne cene mesa nespremenjene.

Breme razlike je prenešeno na predelovalne in trgovske organizacije, kar je še povečalo težko finančno stanje. Pri tem prihaja do resnih motenj pri preskrbi s svežim mesom.

Zivinorejska poslovna skupnost Slovenije je sicer predlagala uvedbo premije 2,00 din za kilogram mesa, vendar koordinacijski odbor za področje zivinoreje v Sloveniji s tem ni soglasil, češ, da uvedba premije v ničemer ne rešuje sedanjega stanja v zivinoreji. Bila so le priporočila, naj se cene oblikujejo na podlagi medrepubliškega dogovora, ki pa bo verjetno podpisana v juniju tega leta.

Zaradi tako sprejetega sklepa je zadeva preložena za najmanj tri mesece. V tem času pa je

močno ogrožena preskrba domačega trga zaradi cen, ki jih ima sosednja Hrvatska. Nastala je tudi nevarnost za omajanje kvalitetnih kooperacijskih odnosov združenih kmetov in prihodnjem proizvodnje pitane živine v družbenem sektorju.

Takšno stanje vpliva tudi na preskrbo domačega trga v naši občini, saj je razlika med odkupno in priznanimi maloprodajnimi cenami dosedaj povzročila že več kot 30 starih milijonov izgube.

Izvršni svet Skupčnine občine Cerknica je razpravljal o nastalem stanju in zavzel stališče, da je položaj v živinorejski proizvodnji knitičen in naj republiški organi čimprej učinkovito ukrepajo. Istočasno se je tudi zavzel za sporazumno reševanje težav pri oskrbi z mesom pri nas, pri čemer naj bi dosegli medsebojne sporazume med dobavitelji in potravniki.

L. Frelih

## Obrambni dan

Obramba domovine ni samo pravica in dolžnost posameznikov, ampak je pravica, dolžnost in obveznost vseh — tudi pionirjev in mladincev. Že v osnovni šoli začnemo s poukom obrambe in zaštite, saj je priprava otrok za oborožen odpor proti sovražniku naša obveznost in nujnost prav sedaj, v miru.

Letos so se nam ponudili za mentorje obrambnega krožka predstavniki ljudske armade iz Postojne. Kot zaključek tega dela smo organizirali svoj OBRAMBNI DAN.

V pondeljek se je prva šolska ura prevesila v drugo polovico, ko je glas po zvočniku sporočil učencem:

»Alarm — zapustite šolo!«

Ker so bili učenci že nekaj dni prej v šolskem glasilu Brstje obveščeni, kako se morajo ob znaku alarmova obnašati, so se hiteli oblačiti in obuvati brez panike in prenivanja. Po tem pa so mirno odšli na svoja zbirna mesta, kjer jih je določil obrambni načrt. Tam so mirno čakali novih navodil.

Umaknili smo se v zavetje spomladanskega gozda. S seboj smo nesli vse, kar smo najbolj potrebovali za svoje delo. Zaupne dokumente, ki so ostali v šolskem poslopu, smo »uničili«, da ne bi prišli v neprave roke.

Med drevjem so rastli šotori kot gobe po dežju. Čeprav nam

vreme ni bilo preveč naklonjeno, je bila učna ura kar pod oblačnim nebom. Kurirji so vestno opravljali svoje naloge; saniteta je skrbela za ranjene; informativno-propagandna služba je zbrala podatke o posameznih dogodkih; opazovalci so preverjali okolico; nihče ni mogel brez propustnice nikamor; štab je dajal navodila; intendantje so skrbeli, da so imele kuharice dovolj vođe; enote civilne zaštite pa so se tako vzivele, da so se zares spopadle z učenci, ki so skušali vdreti v šolo ... Stekelo se je razbilo, šole pa le niso zavzeli. Kako so žarele mlade oči, ko so na terenu izdali glasilo Svobodno Brstje in so ga kurirji odnesli na javke. Z obrambnimi položajevi v notranjskih gozdovih smo poslali tudi brzojavko s prisrčnimi pozdravi vsem delegatom na osmem kongresu Zveze komunistov Slovenije. Po malici smo se vrnili pred šolo, kjer je bil partizanski miting.

Potem smo ocenili naš obrambni dan. Napravili smo nekaj napak, bile so pomanjkljivosti; toda marsičesa smo se tudi naučili. Vsem, ki so kakorkoli pomagali pri izpeljavi našega obrambnega dne, velja v imenu šolske skupnosti zahvala, prav posebej pa še krajevni skupnosti in delavcem s področja narodne obrambe in družbene samozaštite.

C. Levec

### SPOŠTOVANI BRALCI!

Tokrat smo v naši stalni rubriki »Predstavljamo občinske samoupravne interesne skupnosti« nameravali predstaviti izobraževalno skupnost, vendar se nam je zataknilo. Delovni razgovor nam je uspešno organizirati šele po drugem sklicu, nato pa nas je zaradi obširne problematike stisnil čas, da bi lahko gradivo pravočasno pripravili za tisk.

O izobraževalni skupnosti in o poglavitnih vprašanjih izobraževanja v naši občini boste torej lahko brali v prihodnji številki glasila.

## PRIZNANJA OSVOBODILNE FRONTE V NAŠI OBČINI ZA LETO 1978

### SREBRNA PRIZNANJA

GERKMAN SLAVA iz Cerknice za aktivno delo med narodnoosvobodilnim bojem in za družbenopolitično delo v povojsnem obdobju.

MODIC MILAN iz Rakeka za prispevek v organiziranju zadružništva in za aktivno delo v družbenopolitičnih organizacijah.

JUVANČIČ JOŽE iz Loža za aktivno družbenopolitično delo in za prispevek k samoupravnim organiziranim skupnostim.

KOGEJ DARKA iz Nove vasi za vestno in marnljivo delo v družbenopolitičnih organizacijah v krajevni skupnosti.

LENARČIČ EDO iz Rakeka za pomembne prispevke pri graditvi samoupravnih družbenih odnosov in uspešnem opravljanju odgovornih funkcij v družbenopolitičnih organizacijah.

### BRONASTA PRIZNANJA

JAKOPIN JOŽE iz Cajnarjev za aktivno delo v družbenopolitičnih organizacijah v krajevni skupnosti.

UDOVIC IVANKA iz Rakeka za aktivno delo v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih.

JAKOPIN DRAGO iz Cerknice za aktivno delo v organih krajevne skupnosti in na področju gasilstva.

ROK NEŽAK iz Rakeka za aktivno delo med narodnoosvobodilnim bojem in v organizaciji Zvezne borcev.

STROHSACK PETER iz Rakeka za uspešno vodenje organizacije rezervnih vojaških starešin in za aktivno družbenopolitično delo.

URBAS IVAN iz Cerknice za vsestransko uspešno delo na področju kulturnih dejavnosti.

PETROVČIČ EDWARD iz Cerknice za dolgoletno uspešno aktivistično delo na vseh področjih v krajevni skupnosti.

REBOLJ MIRKO iz Rakeka za uspešno organiziranje glasbene dejavnosti in za aktivno delo v pevskih zborih.

FACIA ALOJZ iz Ivanjega sela za aktivno delo med narodnoosvobodilnim bojem in v povojsnem obdobju.

LEVEC CVETKA iz Cerknice za aktivno delo pri organiziraju in vedenju kulturnih prireditev.

TRUĐEN JANEZ iz Cerknice za dolgoletno aktivno družbenopolitično delo na vseh področjih javnega življenja.

KOČEVAR MILENA iz Starega trga za uspešno vodenje mladinske organizacije in za aktivno delo v družbenopolitičnih organizacijah.

OREL MARIJA iz Rakeka za dolgoletno aktivno delo v organizacijah in društih v krajevni skupnosti.

PERUŠEK IVAN iz Podcerkve za aktivno delo v družbenopolitičnih organizacijah in za uspešno vodenje gasilskega društva.

ŠRAJ JERNEJ iz Markovca za uspešno in vsestransko aktivnost pri razvijanju kulture v krajevni skupnosti.

MAJETIČ MARIJA iz Babnega polja za dolgoletno družbenopolitično delo in vsestransko aktivnost v krajevni skupnosti.

OBREZA TONE iz Starega trga za aktivno delo v organizaciji Zvezne komunistov in za uspešno delo v pripravah na volitve.

STRITOJ KAROL iz Rudolfovega za dolgoletno delo in aktivnost v družbenopolitičnih organizacijah v krajevni skupnosti.

MATIČIČ JOŽE iz Pirmanov za aktivno delo v krajevni organizaciji Socialistične zveze.

PIRMAN JANKO iz Žilc za dolgoletno družbenopolitično delo in aktivnost v delegatskem sistemu.

BRZEK FRANC iz Osredka za dolgoletno delo in aktivnost v družbenopolitičnih organizacijah krajevne skupnosti.

STERLE MILAN iz Rakeka za vsestransko aktivnost pri delu v družbenopolitičnih organizacijah.

MEDEN ANTON iz Begunj za aktivno delo v organih vaške in krajevne skupnosti ter za družbenopolitično aktivnost.

ROŽANC JANEZ iz Selščka za vestno in aktivno delo v organih vaške in krajevne skupnosti.

KOGOVŠEK DANICA iz Begunj za aktivno delo v družbenopolitičnih organizacijah krajevne skupnosti.

INTIHAR KAROL iz Zavrha za aktivno delo v času narodnoosvobodilnega boja in za dolgoletno delo v družbenopolitičnih organizacijah krajevne skupnosti.

JAKLIČ ANDREJ iz Ravnikarja za dolgoletno družbenopolitično delo v krajevni skupnosti in za aktivnost v razvoju naprednega kmetijstva.

MELE MATIJA iz Strmice za vsestransko aktivnost pri razvoju vaške skupnosti in za uspešno sodelovanje v organih krajevne skupnosti.

STRUKELJ IVA iz Nove vasi za dolgoletno in uspešno delo v družbenopolitičnih organizacijah v krajevni skupnosti.

ŠKRABEC LOJZE iz Velikih Blok za velik prispevek v razvoju naprednega kmetijstva in za uspešno delo v organih krajevne skupnosti.

## PROSLAVA OB 25-LETNICI PROSTOVOLJNEGA KRVODAJALSTVA V CERKNICI

Na dan krvodajcev občine Cerknica — 16. aprila je bila proslava ob 25-letnici prostovoljnega krvodajalstva, združena s podelitvijo priznanj in diplom krvodajalcem.

Kratek kulturni program, ki so ga priredili učenci Osnovne šole Cerknica, so odlikovani in gostje — predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine Cerknica — burno pozdravili.

Predsednik občinskega odbora Rdečega križa Cerknica je poddaril pomen v vlogo krvodajalstva, posebno danes, ko razvoj medicine in uvažanje sodobnih načinov zdravljenja terjata vedno večje količine krvi.

Število krvodajcev vsako leto raste. Leta 1953 smo imeli le 226 krvodajcev, lani pa je bilo že več kot 816 odzvemov krvi. Med krvodajalce je vpisani že več kot 4000 občanov občine Cerknica, kar pomeni, da je več kot vsak tretji občan dal vsaj enkrat svojo kri. Svojo zavest smo spet pokazali 24. in 25. aprila, ko je bil odzvem krvi v telovadnici v Cerknici in 26. aprila, ko je bil odzvem dragocene živiljenjske tekočine v osnovni šoli v Starem trgu.

Predsednik občinske skupščine tovariš Janez Pakiž se je zahvalil krvodajalcem za njihovo humano delo in osvetljil lik pionirja krvodajalstva v Cerknici dr. Stanka Pušenjaka.

Po podelitvi 216 priznanj krvodajalcem, ki so dali 5, 10, 15, 20, 25-krat in večkrat kri, je prejel še posebno diplomo tovariš Jože Pucko iz Bočkovega, ki je že 66-krat daroval svojo kri.

22. aprila pa je bila podelitev priznanj v Starem trgu za Loško dolino.

Kri rešuje živiljenja!

V. Toni

# O bistvenih vprašanjih našega gospodarjenja

USTNI ČASOPIS DELAVSKE ENOTNOSTI IN NAŠEGA GLASILA

Klub sončnemu spomladanskemu dnevu se je v novi skupščinski dvorani zbralok okrog 150 Brestovcev, da bi prisluhnili razmišljjanjem o uspehih, delu, težavah in uspehih Bresta, sindikata... O tem razgovoru je bilo precej zapisanega (za naše izkušnje dosti!) v Delu, Komunistu in Delavski enotnosti, pa vendar naj bistvo razgovora razgrnemo tudi za naše bralce.

**O ODNOŠIH MED SOZD SLOVENIJALES IN BRESTOM** so se pogovarjali inž. Jože Strle, Franc Razdevšek — predsednik poslovnega odbora SOZD Slovenijales, Zdravko Zabukovec in Janez Mele.

Brest je združen v SOZD Slovenijales že štiri leta. Poglavitni cilji združitve so bili, da bi rešili vprašanja prodaje pohištva in ustvarili delitev dela v delu lesne industrije. SOZD prvega vprašanja ni rešil, saj odstotek prodaje na domaćem trgu prek Slovenijalesa pada in trgovina postaja vse bolj samostojna. Tovariš Razdevšek je povedal, da so imele druge delovne organizacije v SOZD več koristi ter da se posledice združujejo, kažejo v Brestu predvsem v sodelovanju pri izgradnji posavnega centra skupnega skladišča. Združitev v SOZD bi lahko opravili še z delitvijo dela, vendar tudi na tem področju ni veliko premikov, saj še vedno vsi delamo vse. Proizvodnjo je težko preusmeriti v kratkem času. Prav sedaj pa v SOZD načrtujejo, da bi razširili proizvodnjo lesnoindustrijskih strojev, saj čedalje teže dobimo dovoljenja za uvoz lesnoobdelovalnih strojev. Obenem pa bomo lahko nudili dejelam v razvoju celoten inženiring, ne samo strokovnjakov. Torej kaj malo dokončnega in trdnega povedana...

Pogovor o **ODNOŠIH MED PROIZVODNJO IN TRGOVINO** je pričel inž. Jože Strle. Povedal je, da z dohodkovnimi odnosi v okviru Bresta ni težav. Tega pa ne bi mogli trditi za vzpostavljanje dohodkovnih odnosov z zunanjimi partnerji, bodisi z dobavitelji bodisi s prodajalci našega pohištva. Dohodkovne odnose si v Brestu predstavljamo tako, da odnos med trgovino in proizvodnjo temelji na vloženem delu in sredstvih.

Doslej smo z dvajsetimi trgovskimi organizacijami, ki prodajajo naše pohištvo, sklenili samoupravne sporazume o trajnem poslovnom sodelovanju na družbeno ekonomskih osnovah skupnega prihodka in skupnega dohodka. Vendar o dohodkovnih odnosih ne moremo govoriti, saj so s sporazumi določena razmerja, koliko kdo dobi od maloprodajne cene, ne glede na to, koliko je kdo vložil dela in sredstev v izdelek. Trgovine si tako, s sporazumom zagotovijo še večjo udeležbo kot so jo imele do sedaj. Sporazume pa smo bili primorani sprejeti, sicer bi naša prodaja v teh organizacijah upadla.

Poleg tega, da ima trgovina takšen položaj, v katerem lahko narekuje udeležbo, pa opažamo tudi zapiranje posameznih tržišč pri prodaji naših izdelkov ter primoranost udeležbe pri investiranju v trgovine.

O teh vprašanjih je predsednik odbora za samoupravljanje pri Gospodarski zbornici Slovenije Franc Grbec povedal, da so sprejeti sporazumi s trgovino še le izhodišč za urejanje prihodnjih odnosov, kajti pravih normativov o tem, kdo je koliko udeležen v procesu proizvodnje in prodaje, še nimamo. Sodelovanje med proizvodnjo in trgovino bi moralo temeljiti na trajnem poslovnom sodelovanju in na skupnih temeljnih plana, kjer bi moralo biti določeno, koliko bo trgovina prodala. Takih sporazumov še nimamo. Če pa so, so odstotki trgovine zelo odvisni od tržnosti posameznih proizvodov. Odnos trgovine do proizvodnje je takšen zato, ker proizvajalci

Zatem je inž. Jože Strle spregovoril o cenah, ki predstavljajo zavoro pri oblikovanju dohodkovnih odnosov. Cene izdelkov so zamrznjene že od leta 1973. Glede na dejansko stanje bi se morale povisiti za sto odstotkov, kar pa je nemogoče uveljaviti. Samo finalni izdelki imajo zeleno luč, vendar moramo izdelkom spremeniti imena oziroma programe, kar pa je povezano z visokimi stroški. Na drugi strani pa cene repromaterialov nenehno rastejo.

**Delavec iz Tovarne pohištva Martinjak** je vprašal, kakšen odnos ima družba do delavca, če mu na eni strani določi ceno izdelka, po drugi strani pa dovoli naraščanje cen repromaterialov. Tudi cene proizvodov drugih panog rastejo, saj smo vsak dan prica podražitvam avtomobilov, mesa, cene naših izdelkov pa so zamrznjene.

Najegovo vprašanje je odgovoril Vinko Hafner, predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov. Rekel je, da vprašanja ne smemo gledati tako ozko. Cilj administrativnega določanja cen je tudi v zaviranju inflacije. Teh pojmov torej ne smemo imenovati birokratizem, saj nimajo nastopajočega odnosa do delavcev.

Nehote je prišel na dnevni red tudi »iveraški sporazum«. Tovariš Grbec ga je zavrnil, češ, da je bil



Ustni časopis je našel odmevnost med našimi delavci

gansko strukturo kapitala, da delavci delajo v štirih izmenah ter da dobro gospodarijo, so iverne plošče v izgubi, cene pa so administrativno določene. Rešitev tega vprašanja je mogoča samo s samoupravno kompenzacijo.

**O nagrajevanju po delu** je spregovoril najprej Danilo Mlinar. Povedal je nekaj značilnosti iz samoupravnega sporazuma o enotnih merilih in osnovah za pridobivanje in razporejanje dohodka in čistega dohodka. Pri tem je poudaril, da pri razporejanju dohodka lahko osebni dohodki naraščajo v skladu s produktivnostjo ter da je istočasno treba zagotoviti minimalno akumulacijo in zakonske obveznosti. Govoril je še o motenosti poslovanja, potem pa povedal, kako smo rešili vprašanje ocenjevanja režijskih delavcev. Oblikovali smo ocenjevalne enote, ki so jih potrdili delavski svet. Ocenjevalne enote so oblikovane glede na naravo dela ter glede na poznavanje dela med sodelavci.

Masa osebnih dohodkov mora biti 100, v okviru te mase pa so lahko odstopanja od -25 do +25, s tem, da se mase osebnih dohodkov ne sme preseči. Pri ocenjevanju ne bo težko izlučiti dobre delavce, težave pa bodo pri ocenjevanju navz dol. Rezultati ocenjevanja bodo znani v maju.

**O minulem delu** pa je spregovorila delavka tovarne pohištva Martinjak, Marija Čuk. Moti jo, ker dobijo delavci z višjimi osebnimi dohodki tudi za minulo delo več kot delavci z nižjimi osebnimi dohodki. Tovariš Šuštar je odgovoril, da sindikalna lista dopušča to obliko vrednotenja minulega dela oziroma, da je to bolj dodatek na delovno dobo kot pa minulo delo. Vendar stališče republiškega sindikata ni zavračalo rešitev, da je dodatek za delovno dobo enak za vse, ne glede na višino osebnega dohodka. Toda predlog, da bi dodatek za minilo delo izvirali iz tega, kar smo nekoč vlagali in se nam potem vrača z obrestmi, je bil boljši, vendar je pri Brestovih delavcih pogorel. Sistem je namreč vezan na učinkovitost naložb, ta pa se pokaže šele čez nekaj let.

**O DELU IN VLOGI SINDIKATA** je govoril Slavko Rudolf, predsednik konference sindikata Bresta. Najaktualnejša naloga sindikata je trenutno vključevati se v proces uresničevanja zakona o združenem delu. Pri tem je vloga sindikata v spodbujanju dejavnosti. O samoupravni delavski kontroli je povedal, da ni še zaživel tako kot bi morala, kar pa ne velja za Tovarno pohištva Cerknica. Predsednik izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata te temeljne organizacije je povedal, da samoupravna delavska kontrola pri njih tesno sodeluje s sindikatom in od njega dobiva tudi napotke za delo. Tako je raziskala upravičenost oziroma neupravičenost pogostih nadur ter službenih potovanj. Imajo pa težave v tem, da v delavski kontroli ni strokovnjakov.

**O VLOGI REPUBLISKEGA SINDIKATA** pa je bila pripomba, da se preveč ukvarja z drob-

nimi stvarmi, ki bi jih delovne organizacije same lahko reševali, da pa bi se moral republiški sindikat zavzemati za rešitev težav, ki so bile nakazane med ustnim časopisom.

Na to pripombo je odgovoril Vinko Hafner in dejal, da se je treba ukvarjati tudi s podrobnostmi kot so socialna varnost delavcev, rekreacija in podobno, vendar se mora sindikat obrniti k osnovnim živiljenjskim vprašanjem delavcev kot sta delavčev samoupravni položaj in uspešnost gospodarjenja. Boriti se je treba za položaj, da bo delavec v svoji temeljni organizaciji gospodaril in razmišljaj kot samoupravljalec, ne pa kot mezdni delavec. Delavec mora odločati o osebnih dohodkih, pa tudi o investicijah in sredstvih, ki gredo izven delovne organizacije za potrebe občine, republike, federacije. Sele, ko bo začel tako razmišljati, bo v pravem pomenu upravljalec. Boj za samoupravni položaj delavca — samoupravljalca pa ne sme biti naperjen proti drugemu delu delavcev, ampak pa enoti položaj celotnega delavskega razreda. Tako je treba gledati tudi na vprašanje, ali delava zvezna administracija v korist delavca ali ne.

Rečeno je bilo tudi, da bi se moral republiški sindikat več ukvarjati tudi z vprašanjem cen, vendar ni kvalificiran za to področje. Seveda pa se mora baviti z ekonomiko: z delitvijo dohodka, z investiranjem in podobnim, saj so to oblike urejanja položaja delovnega človeka.

B. Turšič



Ustni časopis je poživil tudi oktet Jelovica

zaradi prevelike proizvodnje ponujajo trgovini večjo udeležbo, da bi čim več prodali. Podobno je v investiranju v trgovine. Če trgovina proizvajalca izsiljuje z udeležbo pri investiranju v proizvodnje, ne da bi zagotovila večjo prodajo, je to kršitev zakona. Pri tem morata oba partnerja prevzeti določene obveznosti.

Pri zapiranju trga bi morali ne posredno pokazati pojave in oblike zapiranja, ker je mogoče samo ob neposrednih primerih pričeti z akcijo. Vendar je tudi naše tržišče precej zaprto za proizvajalce iz drugih področij.

Njegov cilj povišanje cen iverkam in da ni bil grajen na dohodkovnih odnosih. Povedal je, da so podoben sporazum predlagali tudi gozdarji. Slaba stran njihovega sporazuma je bila v tem, ker so odložili rok za določitev normativov v letu 1981.

Tovariš Zabukovec je menil, da je bila proučitev sporazuma bolj politična kot strokovna. Podrobni normativi v sporazumu ni navedenih, saj bi konkretne rešitve urejevali s posameznimi parterji. Pri tej oceni se ni nihče poglobil v listveno vprašanje, kajti klub temu, da ima Tovarna ivernih plošč dobro or-

## OPRAVIČILO

Za to številko se je nabralo toliko gradiva, da žal nismo mogli vsega objaviti, ampak samo najbolj aktualne zadeve. Preostalo gradivo bomo objavili v prihodnji številki glasila.

Našim zvestim sodelavcem se opravičujemo in jih prosimo za razumevanje!

## STANOVANJSKA ZADRUGA

Nadaljevanje s 4. strani stavbnega zemljišča za gradnjo stanovanj in družinskih stanovanjskih hiš, pri pripravi zazidalnih načrtov za organizirano stanovanjsko graditev, pri urejanju stavbnega zemljišča ter pri olajšavanju in oprostitvah glede plačevanja davkov in taks.

Občanom, združenim v zadrugi, se dajejo posojila za stanovanjsko graditev pod ugodnejšimi pogoji v skladu z družbenim dogovorom o upravljanju in gospodarjenju s sredstvi za kreditiranje graditve stanovanj.

Brest je že večkrat dokazal, da ni zapločniško ozek. Skrajni čas je, da tudi na področju stanovanjske politike ubremo sodobnejše korake. Zato je prav, da se vključimo v javno razpravo in se odločimo za smer, ki kaže v napredek.

..... Z. Zabukovec in P. Oblak .....



# NAŠI LJUDJE

Srečala sva se v našem Salonu pohištva v Cerknici. Vedra je privolila v razgovor. »Sam, da dokončam delo s kreditom za to stranko,« je rekel. Kmalu za tem sva se pričela pogovarjati. Tovarišica Dragica Kraševac je prodajalka v našem Salonu, je »starosta« prodajalcev, saj sta z vodo Salona prišla skupaj na delo ob otvoritvi v septembru leta 1970. Pred prihodom na Brest je delala v trgovini v podjetju Škocjan.

»Biti prodajalec in svetovalec pri nakupu pohištva verjetno ni lahko. Kako rešujemo to pri nas v Salonu?«

Hrito sem dobil odgovor:

»Osnovno je, da moraš imeti veselje do dela z ljudmi, biti dober psiholog, imeti smisel za lepo. Nekateri Saloni pohištva zaposljujejo tudi svetovalce — arhitekte; mi ga nimamo. Mislim, da ga ne rabimo. Poznam naš prodajni program in strankam lahko sama svetujem, kako naj opremijo svoje stanovanje.«

»Kako je s prometom?«

Malce se je nasmehnila in povedala, da so od rekorda, ko je bila mesečna prodaja večja od stare milijarde dinarjev, še daleč. »Imamo dobro izbiro pohištva, predvsem kuhinj in dnevnih sob. V tapetništvu še vedno šepamo, ker imamo slabo izbiro. Manjka nam tudi kakšna jedilnica; ljudje vprašajo tudi po opremi za predstobe. Veliko povpraševanje je tudi po okroglih mizah.«

## Vi vprašujete, mi vam posredujemo odgovore

Ta mesec nam je le uspelo, da smo od občinskega sindikalnega sveta dobili odgovor na vprašanje bralcev, kaj je z delom kluba samoupravljalcev v naši občini in kaj sredstvi, ki ga delovni ljudje prispevajo za njegovo dejavnost.

V sklepu 8. kongresa Zveze sindikatov Slovenije smo v 14. točki 10. sklepa zapisali: »Sindikati se bomo zavzeli za ustanavljanje Klubov samoupravljalcev kot posebnih skupnosti delavcev za načrtno usmerjanje družbene dejavnosti pri razvijanju samoupravljanja, pri večjem uveljavljanju neposrednih interesov delavcev na področju izobraževanja, obveščanja, svetovanja in izmenjave izkrašenj samoupravne prakse.«

Če ta sklep pogledamo nekoliko podrobneje, bi naloge Kluba samoupravljalcev lahko strnili v tri najpomembnejše skupine, čeprav so tudi ostale pomembne in jih ne smemo podcenjevati.

Prva naloga Kluba samoupravljalcev je, da delavcem prek njihovih samoupravnih in družbenopolitičnih organizacij in skupnosti, pa tudi neposredno, omogoči in organizira izmenjavo samoupravljalcev izkušenj in izkušenj delegatov pri razvijanju vsebine, organizacije in metod samoupravne prakse.

Druga zelo pomembna naloga je dejavnost na področju organiziranega družbenega izobraževanja in usposabljanja samoupravljalcev za samoupravljalcev funkcije, za uresničevanje samoupravnih pravic, dolžnosti in odgovornosti. To pa ne pomeni, da bo klub prevzel celotno odgovornost za družbeno izobraževanje, ampak je ta odgovornost še vedno na temeljnih organizacijah in družbenopolitičnih organizacijah. Prek kluba samoupravljalcev je treba doseči in izpolniti dogovorjeni minimum družbenega izobraževanja.

Tretje pomembno področje kluba samoupravljalcev je svetovalna in strokovna pomoč samoupravljalcem in organom upravljanja pri uresničevanju ustavne vsebine samoupravljanja. Med te naloge sodi na primer normativ-

Na stenah Salona visi več slik, najrazličnejših stilov. Dragico vprašam, kako je z razstavami slikarjev in kiparjev, ki so v Salonu že tradicija.

»Z razstavami moramo nadleževati. Vsaka razstava prinese nekaj svežine. Salon je takrat lepše urejen, pa tudi obisk strank se poveča, kar mi je v posebno zadovoljstvo. Pa ne samo to. Pred leti smo imeli še to lepo navado, da smo kupca, ki je čakal na ureditev dokumentacije, postregli. Kavica, morda šilce žagnega pa sok. Kupci so bili presečeni nad pozornostjo, to pa tudi ni bil velik izdatek.«

Spomnil sem jo na sklep o prepovedi točenja alkoholnih pičaj v službenih prostorih, pa sem dobil odgovor: »Točenje je bilo za kupce, z malo discipline bi lahko onemogočili točenje našim delavcem in s tem problemov niti.«

»Kako je z odpromo blaga, reševanjem reklamacij, cenami, kreditiranjem?« sem še vprašal.

»Odprema blaga je v zadnjem času kar urejena. Lani pa smo imeli velike težave. Nekaterim strankam smo odpromljali blago tudi po štirikrat. Zato je prihajalo do vsakodnevnih telefonskih, pismenih in osebnih posredovanj. Reklamacij je malo, saj prodajamo kvalitetno pohištvo. Jezi me pa to, da pridejo stranke v Salon in povedo, da so jim v trgovinah s pohištvo »svetovali«, naj ne kupijo našega — Brestovega pohištva, ker je slabe kvalitete. S širjenjem takih laži bi



moral prenehati. Pri cenah me moti, da imajo različne trgovine za enak izdelek različne cene. Mislim, da bi morali imeti enake maloprodajne cene. O nakupu bodo tedaj odločali strokovnost, sprejem strank in urejenost ambientov. S kreditiranjem omogočamo nakup opreme za celo stanovanje. Dva kredita po pet je deset starih milijonov,« se je nasmužnila.

»Pa še želje in težave?«

»Če si optimist in pripravljen delati, težav ni. Nekoliko nas moti deljen delovni čas, pa delo ob sobotah. Ker delamo s strankami, je treba iti večkrat do frizerja in krojača. Ker sem »rojena« trgovka, ki najbolj želim, da bi še naprej imeli dobro pohištvo, pa dosti ljudi v Salonu in veliko prodaje.«

Z željo, da bi se njene želje uresničile, sva se poslovila.

V. Harmel

# Delegati govore

V nadaljevanju te naše rubrike, s katero bi radi prikazali, kako je z delovanjem delegatskega sistema v neposredni praksi, je bil tokrat naš sogovornik Miha ŠEPEC iz Tovarne lesnih izdelkov Stari trg. V preteklem mandatnem obdobju je bil predsednik konference splošnih delegacij Tovarne lesnih izdelkov in Tovarne pohištva Stari trg, član izvršnega odbora občinske skupnosti socialnega skrbstva in stalni delegat v republiški skupnosti socialnega skrbstva.

— Kakšno je bilo delo vaših delegacij in konference delegacij v preteklem mandatnem obdobju?

Po pravici povedano, ne najboljše. Delegacije sploh niso se stajale, ampak samo konferenca delegacij. Zato se je seveda na tej ravni popolnoma pretrgal stik z neposrednimi delovnimi okolji, ki so delegate imenovala. Konferenca je imela stalne delegate za posamezna področja in se drugi v te zadeve niso mešali. Tudi obravnavna gradiv je bila zgolj formalna, saj jih nismo dovolj razumeli, niti nismo pri tem imeli ustrezne strokovne pomoči, bodisi neposredne — ustne, bodisi pisane — v obliki kratkih, razumljivih izvlečkov iz gradiv.

Zato je razumljivo, da pred sprejemanjem posameznih ske-



pov nismo oblikovali svojih stališč in so delegati avtomatično glasovali za vse predlagane sklepe.

Nekajkrat pa smo — ob sprejemanju pomembnejših dokumentov — posamezni delegati na zborih delavcev oziroma na sindikalnih skupinah nekatera vprašanja delavcem vendar razlagali, da so vedeli, za kaj glasujejo. Občasno smo pri tem dobili pomoč tudi z občinske ravni.

Skratka, delo delegacij oziroma njihove konference je bilo neorganizirano in zato malo učinkovito.

— Kakšno pa je bilo delo izvršnega odbora, katerega član si bil?

Moram reči, da smo se pogosto sestajali, pred vsako skupino, pa še kdaj vmes — najmanj enkrat mesečno. Na sejah smo se dogovarjali o uresničevanju sklepov skupščine, obravnavali pomembnejše akte in pripravljali predloge za skupščino,

reševali kadrovske zadeve, stanovanjska vprašanja, vprašanja prostorov, posamezne socialne primere ...

Lahko zatrdim, da so bile te seje delavne in učinkovite; tudi zato, ker so bile dobro pripravljene.

— Kako si se znašel kot stalni delegat v republiški skupnosti socialnega skrbstva?

Gradiva za skupščine republiške skupnosti smo redno obravnavali na izvršnem odboru, nekatere zadeve pa tudi na naši skupščini. Skoraj vedno smo izoblikovali svoja stališča, tako da mi kot delegatu ni bilo posebej težko. Nekajkrat sem ta stališča povedal tudi v razpravi na skupščini republiške skupnosti, delal pa sem tudi v nekaterih njegovih komisijah. Tako kot delegat vendar dobi občutek, da soodločaš o posameznih zadevah.

Sicer pa je republiška skupščina obravnavala predvsem zadeve, ki ne zadevajo neposredno naše občine, pa sem o njih le na kratko poročal na izvršnem odboru, kjer se je pretok povratnih informacij običajno ustavil.

— Ugotovila sva precej slabosti v delovanju delegatskega sistema. Kako jih odpraviti?

Delegatski sistem je naša dolžnost, saj smo ga zavestno sprejeli z ustavo in z zakonom o združenem delu. Da bi sistem bolj zaživel, bo potrebno še ogromno osveščevalnega dela in izobraževanja, pri čemer bi se morale vse družbenopolitične organizacije dosti bolj prizadavati kot doslej — bodisi z analizami stanja bodisi z neposredno dejavnostjo in zaostrovjanjem zvesti odgovornosti. Družbenopolitična vzgoja bi se moralna pravzaprav pričeti od otroških let naprej. V zavesti sodobnega človeka je vse preveč potrošniške miselnosti, ob kateri pozabljajo na vrednote družbeno-političnega dela. Zato se po najrazličnejših organizacijah pojavljajo vedno isti ljudje.

Seveda pa je preoblikovanje zavesti proces in ne moremo uspehov pričakovati kar čez noč.

Kaj bi lahko izluščili iz tega razgovora? Nedvomno, da posamezni organi v delegatskem sistemu dobro in prizadavno delujejo, običajno pa se ob neustrenjem gradivu, ob precej nenzainteresiranosti in premajhni osveščenosti zalomi tam, kjer bi moral imeti največji učinek in vpliv na odločanje: v neposrednih delovnih okoljih, kjer delavec živi in ustvarja in kjer naj bi odločal o sadovih svojega dela.

Razgovor pripravil  
B. Levec



Letošnja razprodaja opuščenih programov je dobro uspela. Še bolje bi, če bi se v TOZD bolje pripravili nanjo

## PRAZNIČNO

Na predvečer osmega kongresa Zveze komunistov Slovenije je aktiv mladinske organizacije za vasi Iga vas, Podgora, Vrh in Pudob organiziral skupaj z aktivom Zvezde borcev s tega področja proslavo, ki je bila na Kuclu nad vasjo Podgora. Zakurili so kres, ob njem pa je o pomenu kongresa spregovoril predsednik krajevne organizacije Zvezde borcev Franc Kovač. Mladina je nadaljevala svoj program z recitacijami in ob spremljavi harmonike ter prepevaju partizanskih pesmi zapestala kolo.

Približno sto mladincov in borcev je bilo s tega majhnega področja. To je še en dokaz, da si takih prireditev za posebne srečanosti ljudje še vedno želijo. Mladinci in mladinke so skupaj z borci in ostalimi krajanji dokazali, da smo enotni v našem samoupravnem sistemu. M. Šepc

# Znižajmo previsok krvni pritisk

## OB SVETOVNEM DNEVU ZDRAVJA

7. april je svetovni dan zdravja. To je dan, ko je bila ustanovljena pred tridesetimi leti Svetovna zdravstvena organizacija, ki je ena izmed specializiranih ustanov Združenih narodov.

Omenjena ustanova vsako leto obravnava posebno žgoče težave, ki tarejo človeštvo. Letos si je zadala temo: znižujmo previsok krvni pritisk!

Sodobne statistike kažejo, da nenehno rasteta obolenost in smrtnost zaradi srčno-žilnih, možganskih in ledvičnih bolezni, kjer se kažejo arteriosklerotični procesi na žilju teh organov.

Pri mnogih bolnikih s takšnimi obolenji ugotavljamo zelo pogosto tudi nekatere druga bolezenska stanja, za katera domnevamo, da imajo bolj ali manj važno vlogo pri nastanku in razvoju arterioskleroze. Imenujemo jih dejavnike tveganja ali rizične faktorje. Med te dejavnike sodi v prvi vrsti zvišan krvni pritisk. Ker v industrijskih deželah boluje za to bolezni okrog 15 odstotkov prebivalstva (odraslega) za jasnim, prav toliko pa za mejnim (lažjim) zvišanjem krvnega tlaka, sta postali zaščita oziroma preprečevanje in zdravljenje te bolezni zahteva sodobne medicine.

Kaj je krvni pritisk?

To je pritisk krv na stene žilja, ki se pretaka od srca po odvodničnih žilah telesa. Zato ga imenujemo arterijski krvni pritisk. Ko govorimo o zvišanju krvnega pritiska, moramo vedeti tudi, kaj je normalni krvni pritisk in kako ga zaznamo oziroma merimo.

Za normalno vrednost krvnega pritiska menimo, da je tako imenovan gornji ali sistolični krvni tlak 140, spodnji ali diastolični pa okrog 90 milimetrov živosrebrnega stolpca. Krvni pritisk, ki ima vrednosti med 140 in 160 milimetrov za zgornjega ter 90 do 95 milimetrov za spodnjega, naj bi bil mejni krvni pritisk; tisti pa, ki doseže vrednosti nad 160/95 milimetrov živega srebra, pa je zanesljivo bolezensko zvišan krvni pritisk.

Z ugotavljanje krvnega pritiska uporabljamo danes nekravovo metodo in to opravimo s posebno napravo, ki se imenuje sfigmomanometer na živo srebro in kovinski manometri ali aneroid. Način merjenja sta izumila italijanski zdravnik Riva — Rocci in ruski zdravnik Korotkov (od tod pri nas kratica za označevanje krvnega tlaka RR).

Sedaj ne velja več ugotovitev, da je zgornji ali sistolični krvni pritisk enak letom bolnikovega življenja + 100. Za spodnjega pa še danes grobo vzeto velja, da znaša ta polovica zgornjega + 20.

Na krvni pritisk vplivajo različni dejavniki kot so položaj telesa, različna prehrana, pa tudi to, kdaj ga v dnevnu merimo, razpoložuje človeka, spol in podobno.

Morda še razlagam, kaj je to zgornji ali sistolični oziroma spodnji ali diastolični krvni pritisk. Sistola je tista faza delovanja srca, ko se srčni prekat skrči in iztisne kri pri dovdnidicah. Naslednja faza pa je diastola ali vsevanje krvi iz dovdnidic oziroma iz preddvora. Zato sta važna oba pritiska in ne samo zgornji, katerega ljudje omenjajo, kadar govorijo o krvnem pritisku.

Naj omenim nekaj stanj, ko je zgornji pritisk nekoliko višji: to je okrog 10 in 16 ure, takoj po telesni obremenitvi, po pokajeni cigaret, po popiti črni kavi, če ima bolnik poln mehur, pred menstruacijo, na levem roku, če je v prostoru hladno in podobno.

Nekoliko nižje vrednosti zgornjega krvnega pritiska dobimo, če je človek tešč, sproščen, če ga merimo v toplem prostoru, pri ženskah, ki imajo menstruacijo... Podnevi se spodnji krvni pritisk spreminja mnogo manj kot zgornji. Če merimo krvni pritisk pri stoječi ali sedeci osebi, je zgornji nekoliko nižji, spodnji pa nekoliko višji kot če ga merimo leže.

Da lahko nekoga proglašimo, da ima zvišan krvni pritisk (za hipertonika), mu ga moramo meritve večkrat na obeh rokah.

Povišani krvni pritisk ni bolegen samo starim ljudi kot so miliški še pred nedavnim. Res je sicer, da se s starostjo veča število teh bolnikov, saj ima po petnajstem letu starosti kar 5 odstotkov otrok zvišan krvni pritisk, nad dvajsetim letom pa skoraj 10 odstotkov.

Pri zvišanem krvnem pritisku je prizadeto predvsem srce. Je pa tudi ozka zveza med spodnjim krvnim pritiskom ter srčnim infarktom ali srčno kapjo. Čimvečja je vrednost le-tega, temvečja je nevarnost za infarkt.

Zvišan krvni pritisk spremlja jo tudi drugi rizični dejavniki kot so sladkorna bolezen, protin, motnja presnove, debelost. 40 odstotkov vseh z zvišanim krvnim pritiskom je debelih.

Mnogo raziskav je pokazalo, da je neodkritih bolnikov z zvišanim krvnim pritiskom še vedno zelo veliko. Mnogo premalo je takih, ki se redno zdravijo, veliko

bolnikov pa zdravljenje, ki bi moral trajati dolgo časa — celo dosmrtno — že po nekaj mesecih opusti.

Če hočemo, da bi čimveč ljudi z zvišanim krvnim pritiskom uspešno zdravili, je nujno potrebno, da za odkrivanje zvišanega krvnega pritiska in za kasnejše zdravljenje pritegnemo tudi srednji in višji medicinski kader. Potrebno bo še širše ustrezno obveščanje, da bodo bolniki prihajali v zdravstvene ustanove na merjenje krvnega pritiska oziroma, da bi si bolniki z zvišanim krvnim pritiskom le-tega merili sami z lastnimi aparati.

Povišani krvni pritisk zdravimo na več načinov. Eden izmed njih je, da zdravimo bolezni, ki privedejo do zvišanega krvnega pritiska ter, da odstranjujemo rizične faktorje. Zvišani krvni pritisk zdravimo tudi z zdravili, ki ga znižujejo ter da svetujemo bolnikom, naj manj solijo hrano, naj ne kadijo, debeli naj shujšajo, črno kavo pa lahko pijejo le v manjših količinah ter da se ukvarjajo s telesnimi vajami, ki niso naporne.

Z vsemi naštetimi načini bomo dosegli, da se bo zvišani krvni pritisk normaliziral.

dr. A. Šmalc

## Letošnja letovanja

Letos bodo lahko naši delavci letovali v Medveji (prikolice), Fažani in na Rabu. Če bo kdo želel letovati v planinskih letoviščih, naj to željo sporoči.

### Fažana:

#### Čas letovanja:

Od 15. 5. do 30. 9. Na voljo so dve in tri posteljne sobe v zasebnih hišah. Po želji je mogoče postaviti pomožno ležišče (divan). Prehrana je v restavraciji gostinskega podjetja v Fažani in v okoliških počitniških domovih.

#### Cena prehrane:

V restavraciji bo cena okoli 80 din dnevno (natančni podatki še ne morejo dati), za otroke do desetega leta pa je mogoče naročiti polovični obrok za polovično ceno.

#### Cena prenočevanja:

Cena ležišča skupno s turistično takso bo od 60.— do 65.— din (za otroke do 7. leta, čeprav spijo skupaj s starši, se plača 50%, za pomožno ležišča pa 75% normalne cene).

V času do 1. julija in po 20. avgustu je cena ležišča 45.— din na dan za eno osebo.

Trajanje izmene je lahko 7, 10 ali 14 dni.

#### Rab:

Letos prvič letujemo na otoku Rab in sicer bodo prenočišča v dveh zasebnih sobah s tremi ležišči (možnost postavitev četrtega pomožnega ležišča), prehrana pa je organizirana v restavraciji avtocampa III. PADOVA, ki je tik ob morju ter od prenočišč oddaljen največ pet minut hoda.

Avtocamp je 2 kilometra južneje od mesta Rab v borovem gozdčku ob lepi peščeni plaži, ki je zelo primerna za otroke, saj sega plitvina precej daleč od obale. V sklopu avtocampa je še dobro zaščitena samopostrežna trgovina, štiristežno avtomatsko kegljišče, disco klub, kavarna, minigolf itd.

V sezoni vozi iz Jablanca, ki je od Cerknice oddaljen 190 kilometrov, na Rab in nazaj trajekt in sicer 18-krat; od 5.00 do 21.00 ure. Vožnja traja vsega 15 minut. Od Mišnjaka, kjer na Rabu pristane trajekt, pa do avtocampa je po lepi asfaltni cesti 10 do 15 minut vožnje.

#### Cena penzionia:

Dnevni penzion (hrana in prenočišče) stane 138,000 din, posebej pa je treba (v recepciji avtocampa) plačati turistično takso v znesku 4.80 din na dan na osebo. Otrokom do 14. leta takse ni treba plačati. Otroci do treh let imajo 50% popusta na ceno pen-



Nič kaj ugledno... Na spodnji tabli je še pred leti pisalo: Občinska knjižnica Cerknica



Za prvomajske praznike bo menda odprt novo gostišče ob Cerkniškem jezeru. Kako bomo zadovoljni?

## ŠALA MESECA

### PROPAGANDNI RALLY

Namen rallyja: pregled krtačnih odtisov treh novih prospektov Bresta.

Cilj: avla hotela Ilirija v Ljubljani.

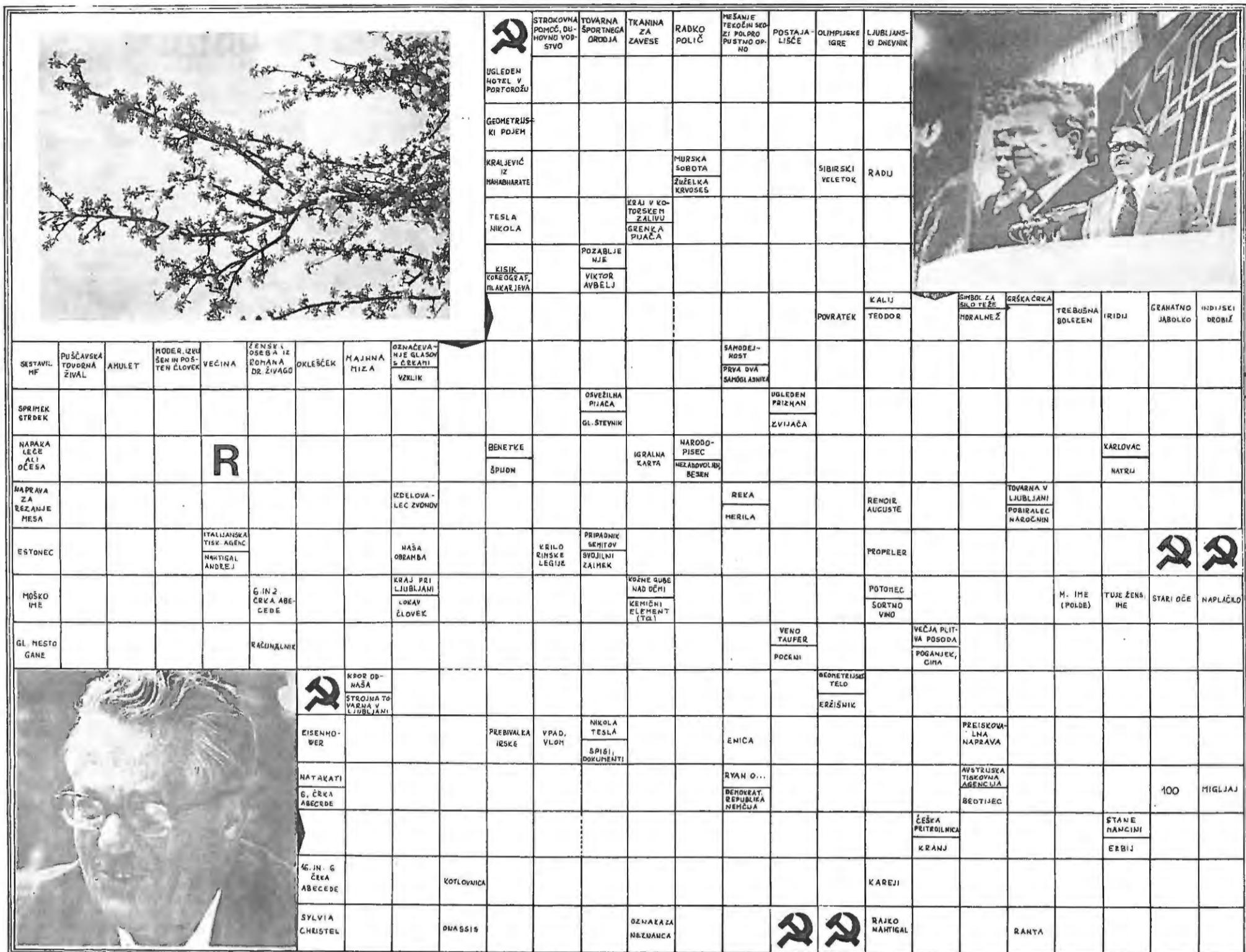
Prevozna pomagala: po prosti izbiri — vendar so vsi udeleženci izbrali različne znamke osebnih avtomobilov.

Izhodišča za rally: Cerknica, Ljubljana, Murska Sobota, Padova, Trst.

Casovna kontrola: petek, 30. marec ob 11. uri.

Skoraj istočasno smo iz različnih smeri pridrveli na parkirišče. Po ogledu registrskih tablic smo se pričeli zbirati ob tuji registracijski PD, ki je v oranžni barvi. Sledila je hitra predstavitev in skoraj svečan odhod v avlo hotela. Italijanski gospod je z rahlo zmagoščevalnim nasmeškom na sicer resnem obrazu razvil debelo rolo papirja. V naše oči so vdrlje čudovite barve barvnih odtisov lepega pohištva. Oči mi šwigajo po udeležencih; trije zmagoščevalni obrazzi, ki govore: »le poglejte, kaj znamo!« in dva z mojim zraven, s povešenimi nosovi. Še preden so zmagoščevalni prišli do sape, je bilo slišati skromno pripomo: »Gospodje, prospekti bodo krasni, vendar mi teh ne rabimo, ker so za izdelke Javorja iz Pivke.« Obrazzi zmagoščevalcev se spremene v najhujšo kislost, barve se spreminjajo kot pri mavrici ob spomladanskem dežju. Sledi opravičila in pot na izhodiščne položaje.

P. S. Kasneje se je vse uredilo, tako da smo kljub spodrsljaju pravočasno dobili dobre prospakte.



## NAGRADNI RAZPIS

Tudi letos smo vam za prvo-majskie praznike pripravili nagradno križanko.

Ker je nagradna, vas seveda čakajo tudi nagrade:

- prva nagrada — 150 din,
- dve nagradi po 100 din,
- tri nagrade po 50 din
- in pet nagrad po 20 din.

Rešitve z oznako »nagradska križanka« pošljite uredništvu najkasneje do vključno 23. maja 1978.

Pri reševanju vam želimo prijetnega razvedrila, pri žrebanju pa čimeveč sreče!

**Brest med zmagovalci**

Pred dnevi je bila v Novi Gorici zanimiva javna radijska oddaja kviz »SREČANJA«, v kateri so se srečali predstavniki štirih lesnih delovnih organizacij — MARLESA, LESNE, MEBLA in BRESTA.

BREST je zastopala mlajša ekipa (Breda Turšič, Drago Ferlan in Alojz Škrabec) in se dobro odrezala, saj je zbrala največje možno število točk, podobno kot Lesna in Marles, le Meblu je spodrsnilo.

Oddajo so močno poživili gostje sodelujočih podjetij Janez Škop, Milena Muhič, Lidija Benetetič in Marko Gvardjančič, ki je kot Brestov gost pripovedoval predvsem o odnosih med klubom in našo delovno organizacijo, o svojih načrtih in načrtih kluba.

Sodelovala je tudi Majda Sepe, v kulturnem programu pa je vsako podjetje prispevalo svojo točko; Brest je uspešno zastopal pevski zbor Tabor.

Tekmovalni del niti ni bil toliko pomemben; pomembnejše je prijateljsko srečanje med lesarji in da se je Brest znova uspešno predstavil širši javnosti.

B. Levec

**»BODOČNOST JE VERA . . .«**

14. aprila je Zveza kulturnih organizacij občine Cerknica priredila kulturni večer v počastitev 100-letnice rojstva slovenskega pesnika Ottona ŽUPANČIČA.

Raznolik program so pripravili člani kulturno umetniških društev iz naše občine: amatersko gledališče Svoboda iz Loske doline, mešani pevski zbor prosvetnega društva Heroj Izrok z Rakem, cerkniški pihalni orkester in gojenci glasbene šole Frana Gerbiča.

Ponovitev je bila naslednji večer v Starem trgu.

**ZDRAVSTVENO REGISTRIRAN LETOVANJE DELAVCEV BRESTA LETOS**

Prve dni maja prične razpis za regresirano zdravstveno letovanje naših delavcev. Prijave po temeljnih organizacijah bodo sprejemali v tajništvi, na Skupnih dejavnostih in v TOZD Prodaja pa socialna delavka do 20. maja letos.

Po samoupravnem sporazumu o pridobivanju in delitvi dohodka ter o razporejanju čistega dohodka so upravičeni do regresa za zdravstveno letovanje delavci, ki so šibkega zdravja; regres pa jim je odmerjen po naslednji lestvici:

- do vključno 2125,50 din (50 odstotkov poprečnega mesečnega osebnega dohodka vseh zaposlenih v delovni organizaciji izplačanega v preteklem letu) na družinskega člena 100 % regres;
- nad 2125,50 din do vključno 3188,50 din na družinskega člena 75 % regres;
- nad 3188,50 din do vključno 4251,00 din na družinskega člena 50 % regres.

Ob prijavi na razpis naj delavci posredujejo naslednje podatke oziroma potrdila:

1. Zdravniško potrdilo z označenim krajem in željenim časovnim terminom letovanja.
- Za delavce Tovarne pohištva Cerknica se bomo dogovorili kar z zdravnikom, da ne bo potrebno delavcem posebej hoditi po potrdila.
- Potrdilo o drugih virih dohodka.
- Podatke o številu družinskih članov oziroma članov skupnega gospodinjstva.

Ni potrebno, da prijavljenci letujejo le v sezonskih mesecih (junij, julij, avgust), lahko se odločijo tudi za izvensezonske (september, oktober). Sicer pa je časovna odločitev za 10-dnevno zdravstveno letovanje stvar posameznika.

Prosimo, da se rok razpisa natanko držite, sicer je zelo težko izpeljati vse rezervacije po vaših željah.

V. SIMČIČ

**FILMI V MAJU**

1. 5. ob 16. uri in ob 19.30 — Ameriški zgodovinski film ČRNI SCIT FALWORTHA.
2. 5. ob 16. uri in ob 19.30 — nemški western KRALJ PETROLEJA.
4. 5. ob 19.30 — francoska drama SORODNIK — SORODNICA.
6. 5. ob 19.30 in 7. 5. ob 16. uri — ameriška kriminalalka DVE MUNUTI PANIKE
7. 5. ob 19.30 — ameriški glasbeni film NEW YORK — NEW YORK.
8. 5. ob 19.30 — ameriški ljubezenski film ROMANCA NA RIVIERI.
11. 5. ob 19.30 — angleški pustolovski film MOŽ SREČNE ROKE.
12. 5. ob 19.30 in 14. 5. ob 19.30 — ameriški vojunksi film MARATONEC.
13. 5. ob 19.30 in 14. 5. ob 16. uri — italijanski western KEOMA.
15. 5. ob 19.30 — ameriška kriminalalka ZBOGOM, LEPOTIČKA!
18. 5. ob 19.30 — nemški pustolovski film SMRT POD PALMAMI.
20. 5. ob 19.30 in 21. 5. ob 16. uri — ameriški western PEKLENSKI POGON.
21. 5. ob 19.30 — ameriški pustolovski film DVOBOJ V MISSOURIU.
22. 5. ob 19.30 — švedska drama OBRAZ V OBRAZ.
25. 5. ob 19.30 — jugoslovanski ljubezenski film POGUM, DELFINA!
27. 5. ob 19.30 in 28. 5. ob 16. uri — ameriški pustolovski film NEBO NIMA LJUBLJENJEV.
28. 5. ob 19.30 — ameriški zgodovinski film KLEOPATRA.
29. 5. ob 19.30 — francoski erotični film PRVA LJUBEZEN.

**OPOMBA:** Med samim tiskom je prišlo do spremembe, kar zadeva čas predstav. Vse predstave, ki so napovedane za 19.30, se pričnejo ob 20. uri.